សុភ្ភុតទៅល

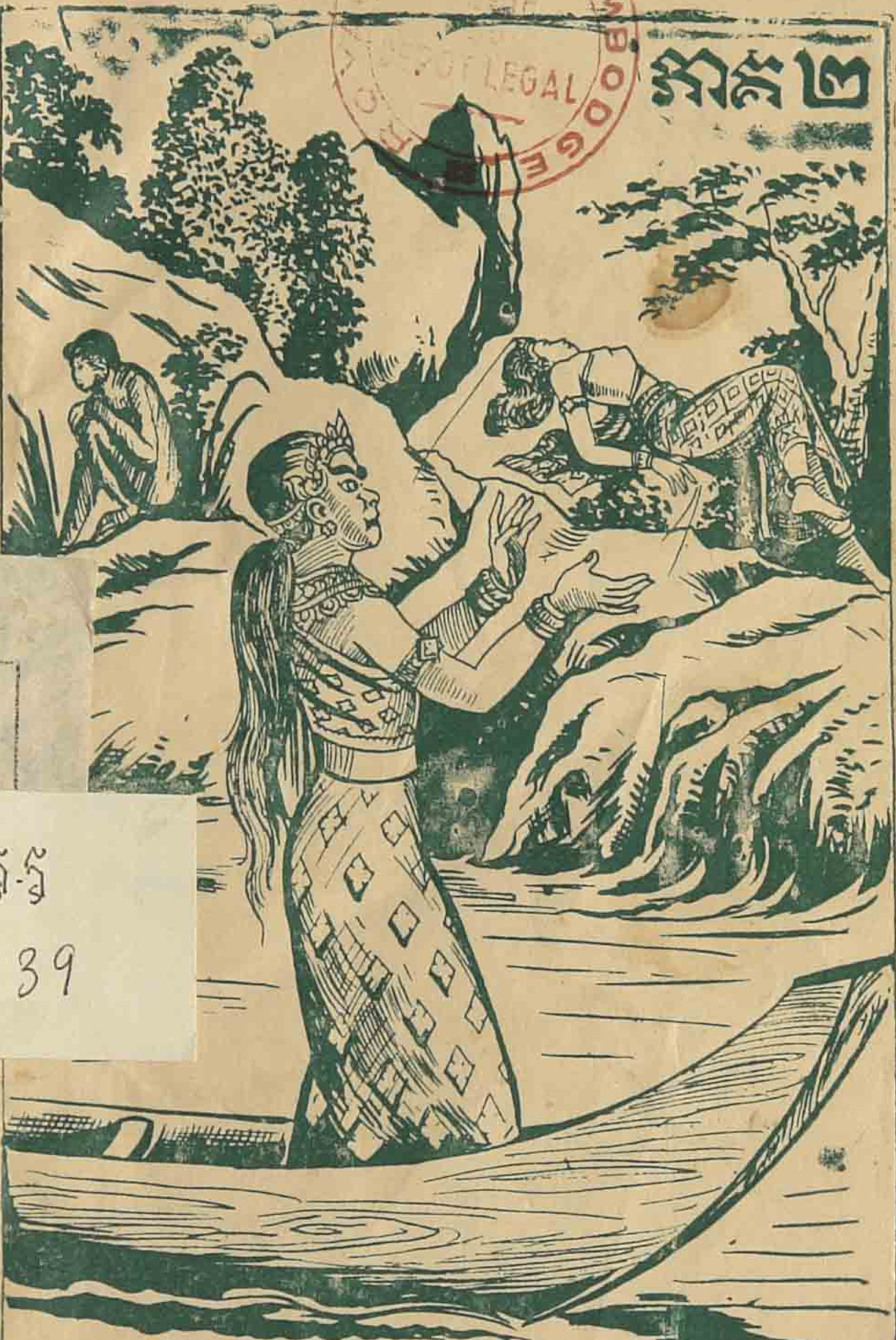

DEPOT LEGAL
CAMBODGE

139

រឿងសុគុណបោង

វគ្គ ២

រៀបរៀងសម្រួលតាមច្បាប់ដើម

ដោយ - សុជីវិត

ផ្សាយចេញពី

លេខ ១៩ វិថីព្រះនាងគ្រួសក់ផ្អែម ខាងត្បូងផ្សារធំថ្មី ក្រុងភ្នំពេញ

ទុកសិទ្ធិ

ព.ស. ២៤៩៩ គ.ស. ១៩៥៦

ARCHIVES ... REÇU DU DEPOT LEGAL
ARCHIVES ...
B.114.1358

ព្រះឥសូរស្តេចទតទៅ ឃើញយក្ខគាល់ហៅ ស្តេច
មានបន្ទូលប្រាប់ថា ៗ វិរុល្ហមេឃអើយប្អូនបា រួមរក្ខទេវតា
ពានរាំងក្បត់អញពុំជា ៗ ទោសនោះគួរឲ្យមរនា តែ
អញលែងរាំ បន្សាបសីលឲ្យនៅត្រៃ ៗ ឯស្រះរង្គើស្រមុទ្រ
ទៃ អញលែងសង្ស័យ នឹងចិត្តរាំក្បត់អញឡើយ ៗ វិ-
រុល្ហមេឃបានឮដាក់ហើយ ពិតពុំលង់ឡើយ យក្ខបាប់
ដំបងក្រពា ៗ ចេញទៅយក្ខខឹងពុំណា ឥសូរក្រោធា
ទ្រង់ត្រាស់ផ្គន្ទាទៅថា ៗ អញឲ្យអស់ពូជពង្ស ត្រូវនឹង
ខន្ធថ្ងា នៃអ្នកមានបុណ្យនោះហោង ៗ ក្រុងវិរុល្ហមេឃ
ហោះផ្សង ទៅរកប្អូនហោង ក៏ឃើញតែស្រះនោះ
ណា ៗ ឃើញប្អូនប្រែកាយរូបា ពុំស្គាល់ឡើយ
ណា ជាប្អូនបង្កើតឡើយហោង ៗ ប្រែរូបសម្បុរសៅហ្មង
ជាយក្ខត្រៃហោង មើលទៅពុំស្គាល់ឡើយណា ៗ សម្ពុំ
ទីឃើញព្រះដង្ហា យកដល់ហើយណា ស្មុះផ្ទាះតែ
ទៅទុបបង ៗ ឯក្រុងវិរុល្ហមេឃយក្ខាហោង យល់ប្អូន-

សៅហ្មង ប្រែប្រួលអាក្រក់គ្រោះណា ៗ ហើយក្រុងយក្ខមានវាចា
ស្លូតសព្វប្រការ បានដឹងដើមទងហើយហោង ៗ គិតនឹងយក
ទៅជាម្តង នគរឯងហោង យកទៅពុំបានឡើយណា ៗ
ខ្លួសអស់ស្ដេចយក្ខផងគ្នា គិតគ្រប់ហើយណា សាសង់ប្រាប់
ទៅប្អូនស្រី ៗ នាងនៅទីនេះហើយនៃ ជៀតខ្លួនអូនស្រី ក្លាយ
ជាយក្ខព្រៃស្រេចហើយ ៗ អូននៅស្រុកពុំបានឡើយ ខ្លួស
គេអូនអើយ ក្ដៀយចុះអូនទៅនេះណា ៗ បូរអូនស្ងួននាង
វៀនគា គមប្រការឡា អំពីអញបងយកទៅ ៗ បងនឹងបង្ហាញ
ណាទៅ វៀនយកគុកទៅ គ្រាន់នឹងរក្សាខ្លួនហោង ៗ ទើប
យក្ខបង្ហាញសីលផង រៀបនៃក្រកន្ទុក ឥតមានខ្វះខាតឡើយ
ណា ៗ នេះរៀនគ្រប់ប្រការ រាក់មគាថា ចិត្តគិតម្ដេចម្ដា
បានហោង ៗ ហើយយក្ខណាប្អូនហោះផ្សង ទៅឋានវិញហោង
កង់ចិត្តអាណិតប្អូនក្រៃ ៗ ឯយក្ខិនីប៉ាន្រ្ដី ស្ងួត្រគាតមនៃ
បង្កើតទៅជាសាលា ៗ ទើបឯទេវិយក្សា អាស្រ័យនៅនា
នស្ថានសាលានោះហោង ៗ ចាប់តស់គម្រិតជាមួង មក

បរិភោគហោង សព្វថ្ងៃរៀងរាបទៅណា ៗ និងមានអំពីយកត្រា
ស្រះទុកសិនណា នឹងនិងមានពន្ធនល្អង ៗ នឹងព្រះព្រហ្មកត្តិវិញ
ហោង គង់សុខឥតហ្មង ឥតមានរោគាយាយី ៗ ទាំងរាជកុមារ
ទាំងពីរ សាន្តសុខផលទី ដីទីជីនកឥតស្បើយ ៗ មានកាលថ្ងៃ
មួយនោះហើយ ក្សត្រីយ៍ត្រាណត្រើយ ក្នុងក្មង់ព្រះរាជ
ហឫទ័យ ៗ ចង់ចេញទៅប្រទាក់នៃ លេងឈ្នេរផលស័យ
រៀងរាបទៅដល់ស្រះហោង ៗ ហើយទាំងទូលក្សត្រឲ្យសប្បុរស
ទ្រង់ជ្រាបហើយហោង ស្ដេចព្រមតាមដោយចិន្ដា ៗ ទើបស្ដេច
មានព្រះឧង្ការ បង្គាប់សេនា ឲ្យរៀបយោធាមន្ត្រី ៗ ដង្ហែអញ
ទីងលេងផលស័យ ទៅដល់ស្រះស្រី ក្នុងថ្ងៃស្អកនេះឯងណា ៗ
មន្ត្រីពួកហើយម្មូមា ហៅអស់គង្គា ប្រាប់ឲ្យតុបតែងគ្រឿង ៗ
ទូកវែកសំប៉ានសំពៅ បិតមាសសន្ទៅ សន្ទាស់ទូកខាំងក្រៃ ៗ
ចង់ព្រះសន្ទុយាច៉ុ១ ទីនាំងក្សត្រថ្ងៃ សុទ្ធសិងតែក្ដីទ្រា ៗ ប្រក់
បិតមាសដូចគ្នា គ្រប់ខ្នងនាវ ទីនាំងតាំង៥០០ហោង ៗ
ហើយក្រាលកំរាលមាសផង ពួកព្រហ្មជាម្ដង សូរប្រ[illegible]ប់

ស្រេចហើយនៃ ៗ ចូលទូលព្រះបរមក្សត្រថ្វៃ រៀបស្រេច
ហើយនៃ បក្រីទ្រង់សណ្ដាប់ហោង ៗ ទើបក្សត្រទឹងមហេសីផង
យាងចេញជាមួង គ្រសងទៅលាបីតា ៗ មាតាផ្ដាំសព្វប្រការ
បើកូនយាត្រា ប្រញាប់ឆាប់វិលកូនអើយ ៗ ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត
គ្រាន់ត្រើយ បិតាបើកហើយ លើកក៏បង្គំក្រាបលា ៗ នាំនាង
ស្រីវត្តសោភា មកប្រាសាទណា ឲ្យស្នំតុបតែងខ្លួនហោង ៗ
ប្រាប់អស់ទាំងមេនុំផង សៅឡឹកនោះហោង ឲ្យរៀបខ្លួនឆាប់
ម្នីម្នា ៗ ស្រេចហើយសម្ដេចកាជា ស្ដេចចរលីលា
សំដៅទីនាំងហើយហោង ៗ ឯអស់សេនាពលផង មុខ
មន្ត្រីហោង កាន់គ្រឿងប្រដាប់គ្រប់ដៃ ៗ ស្ដេចគង់-
ទីនាំងហើយនៃ ពួកស្នំសៅដៃ ឡើងជិះរញីត្រៀមត្រា ៗ
នៅក្នុងដម្បូលសន្ទយា អ្នកកាន់ប្រវាំ អង្គុយប្រឹង-
អុំគ្រប់ខ្ទង់ ៗ ទីនាំងក្សត្រាវរវង្ស ទាំងនាថឡើង
គង់ ព្រមទាំងមេនុំឯណា ៗ ទឹងអង្គព្រះរាជកុមារ
ទាំងពីរនោះណា មូលទឹងព្រះមាតាហោង ៗ ឯទីនាំង

ព្រៃនគរ

ក្សត្រប្បាស់ច្បង ស្ដេចគង់នោះហោង សុខសឹង
តែមហាត្តិកកុំ ៗ អគ្គិយដៃកាន់ប្រាក់ គ្រប់តែខ្លួនណា ដូចចេញ
ប្រាប់ចិតមាសល្អក្រៃ ៗ កាលនោះអស់ស្ន៍សៅដៃ ហៃនាង
នាងថ្ងៃ ក្រសាលទតសត្វទាំងឡាយ ៗ មាន-
ទឹកមាន់ទោរសប្បាយ ទទាហើរខ្ទួយ នៅនាលើផ្ទរផលផី ៗ
ក្អែកទឹកប្រវឹកចុះម័រ នាំហ្វូងរកឱ ដោយគូកនរាំនោះនៃ ៗ រំពេ
ហើររេរកល័យ គៀងតាបចំណី ក្រឹមក្រុសបង្អាំនោះណា ៗ
តាបបានហើយបរិភោគគ្នា ហើយហើររេព តាបបានហើយ
បរិភោគហោង ៗ នាងប្រាប់កុមារទាំងសង ចូរកូនមើល
ហោង ខុនហើរឯណោះច្រើនណាស់ ៗ កុមារទាំងពីរឮ
ច្បាស់ ថាខុនច្រើនណាស់ ក្រោកឈរងើបមើលទៅ
ហោង ៗ ហើយមើលអស់ទាំងត្រ័ផង កុំនាប់ហោង ទ្រហឹងអឹង
គងឈ្ងរធរ ៗ នានាំព្រះរាជចេញចរ ទតទៅទីគរ បង្ហាញ
អស់សត្វហើណា ៗ កាលនោះឯអស់សេនា ទាហានហានក្លា
បាននៅដល់ស្រះហើយហោង ៗ ស្រែកហោកម្រូបប៉ប៉ដង

ស្រែកព្រមគ្នាហោង កក្រើកខ្ទរដល់យក្សនៃ ៗ ហើយ
យក្សតាប់ដំបងខ្លួន ដើរក្បែប្រេបត្រៃ លប ៗ លួចមើលសេ
នា ៗ ជួនជាទីទាំងក្សត្រា ទៅដល់ហើយណា
យក្សយល់ក្សត្រាដោមដាយ ៗ ល្អតេតសារីរពងកាយ
ទេព្តាតាំងឲ្យពាយ ទើងយកមកផ្ទឹមពុំបាន ៗ យក្ស
ត្រឹមស្រៀវអស់អង្គព្រាណ បង់បានរូមផ្ថាន ទើងអង្គ
ក្សត្រក្សត្រទិន្នមូល ៗ ខេនក្រទៀកមើលយល់ នាង
នាជទិម្មល ល្អលើសកេស្រីផ្ទឹមគ្នា ៗ យក្សខ្ញាប់
ដោយពួកតាហាន សល់សែនគោដិលាន ពុំហ៊ានទទឹង
តាបពាធា ៗ ហើយយក្សសូត្រសែកវិជ្ជា បំបាំងកាយវា
[illegible]នទៀតគេឃើញឡើយនៃ ៗ កាលនោះព្រះបាទជៀសង្គ៍យ
ទៀតរបស់មន្ត្រី ទៅសង់ព្រះរាជពន្ធ ៗ សូមបព្រាប់ស្រេច
[illegible]ជា ស្តេចនាំជាយា ទង់រាជបុត្រពីរបាន ៗ ទើងរស់
ប្រមុខនោះជង ស្រីសៅវ្យុកកោង ឡើងទៅតាំងព្រះពន្ធា ៗ
[illegible]ព្រះបាទរាជា មានពលយោធា តង់តាល់ក្សត្រា

នោះហោង ៗ ឯយក្សមើលយល់ច្បាស់ច្បង នៅមិនសុខ
ហោង អន្ទះអន្ទែងណាស់សា ៗ រសាប់រសស់កាយា
ល្អបមើលក្សត្រា ស្នេហាពន់ពេកណាស់ក្រៃ ៗ ឃើញ
ស្គួចទ្រង់ធោមប្រពៃ ផើតលើសប្រុសនៃ លើសតាំង
ទេវតាសួគ៌ហោង ៗ រិតរឹងស្រឡាញ់កន្លង ស្ទើរផាច់
ខ្យល់ហោង អន្ទះអន្ទែងណាស់សា ៗ ហើយ
យក្សមើលទៅធីតា ធោមធេតថ្ងៃថ្វា ក្រត្រាញញឹម-
ប្រិមប្រិយ៍ ៗ យក្សប្រឹងសំឡឹងក្សត្រី អស់អគ្គភតបី គ្មាន
ខ្វះមន្ទិលត្រង់ណា ៗ បំណាំទុកក្នុងចិន្តា យក្សប៉ងប្រាថ្នា
នឹងបំផ្លាញអគ្គក្សត្រី ៗ ឲ្យទៅជាសត្វទោចនៃ ហើយ
វាមេត្តី រួមរក្ខនឹងអគ្គក្សត្រា ៗ យក្សគិតដូច្នោះហើយណា
ស្រៀវអស់កាយា ស្ទើនឹងទប់ទល់ពុំបាន ៗ កាលនោះឯ
មហាក្សត្រក្សត្ត នឹងនាងកល្យាណ យាងចេញពីពន្លាហោង ៗ
ឯអស់ពួកសេនាផង ក្រោកឡើងគង់កង គាន់គ្រឿងអាវុធ
គ្រប់ដៃ ៗ ហែអង្គព្រះបាទក្សត្រថ្លៃ នឹងនាងនាដនៃ

ប្រាកដទតព្រៃព្រឹក្សា ។ ទាំងពីរព្រះរាជកុមារ បរបេញ
យាត្រា ទតអស់ឈើធំទាំងឡាយ ។ ទតលេងក្រ-
សាលសប្បាយ ស្ទុំផងទាំងឡាយ សប្បាយទ្រហឹងអឹងកង ។
នានាចសុគុណាថោងហោង បេះអស់ផ្កាផង ទូនស្រី
មាលតីដីមម្ល៉ា ។ ខ្លះទើបទឹងក្រពុំផ្កា ខ្លះផ្លែហើយណា ខ្លះ
ទុំគោះពោយដោយដី ។ ខ្លះទើបទឹងជ្រុះថ្មីៗ គន្ធាំពេញដី
ស្រីផងរកស៊ីប្រញាយ ។ ខ្លះបេះបានយកមកថ្វាយ ស្រី-
វត្ថុតាមឆាយ ថ្វាយទាំងព្រះរាជកុមារ ។ នាងចង់សោយ
ផ្លែអ្វីណា តាមតែចិន្តា ស្ទុំផងបេះមកថ្វាយហោង ។
បេះទាំងផ្លែសារីម៉ាវផង ផ្លែសេមានហោង មាក់ប្រុង
គុយលេនគុយណា ។ នាំមកថ្វាយអគ្គក្សត្រា ទឹងរាជកុមារ
ទាំងពីរសោយផល្លាហោង ។ ស្តេចទ្រង់រៀបរាប់ដោយដង
ព្រៃព្នៃស្រះហោង គ្រសុំគ្រសាយសាខា ។
កកោះគគីធ្នង់ធ្លា តាត្រាវត្រាសតា យុតផ្កាក្រឡាញ់យួន
ហោង ។ ទៅពងសំពេងសម្រង ប្រេសជ្រួយព្រៃជ្រផង

ស្គុកស្គោស្គាំស្គី ។ អន្ទោលអន្ទាញ់ថ្ងូរស្បើ សុក្រមកាំង
ព្រៃ ពាំងកន្ទ្រប់កង ។ ទ្រមូងទ្រមុលទ្រមែង ព្រឹង
ព្រះដើមស្នែង ផ្ដឹកត្រសេកហោង ។ នាងនាថទេត
ពាក្យផង ទុងទោមនោះហោង កេងកងក្ងូកាំងក្ងូមា ។
ក្រុបក្រៀលននាលទេតា បក្សីនានា បុះលេងដោយឆ្នេរស្រះ
ហោង ។ នាងនាថទឹងក្សត្របញ្ជាស់ប្បូង ទេតបក្សីផង
ស្រេចហើយព្រះធាទក្សត្រា ។ នាំនាងផ្លាស់ពារពស្ត្រា
អស់ស្នំផងណា បុះស្រង់គង្គាជាមួង ។ មេទុំពារកុមារ
ផង ចបុះទៅហោង នាំលេងស្រង់ព្រះគង្គា ។
ខ្វះបេះផ្កាថ្វាយពជា ថ្វាយនាងជាយា ថ្វាយទាំងកុមារ
ពីរណា ។ លុះស្រង់ស្រាប់ស្រេចក្សត្រា ផ្លាស់ព្រះ
ពស្ត្រា សេនានាំទេតសប្បាយ ។ ទេតអស់សេនាទាំង
ឡាយ ទោះជិតទោះឆ្ងាយ ហែបហែលតាមហ្វូងគ្រសង ។
នាងនាថទេតយល់ហើយហោង ត្រីហែលគ្រសង ចង្អុល
ប្រាប់កុមារថា ។ ហៃកូនទាំងពីរម្ដាយអើ មាសមើលត្រី

ប្រា ត្រីប្រលូលត្រីក្អែកត្រីក្អុក ៗ ភ្ញាំងហាយ សណ្ដាយត្រីផ្ទក់ ត្រីកំភ្លាញភ្លក់ ត្រសក់ត្រីត្រឡន វិហាង ៗ កុមារឈរមើលត្រីផង ពីរនាក់ទឹងបង នៅឆ្នេរស្រះស្រង់នោះណា ៗ កុមារទតមើលត្រីឆ្មា ត្រីកញ្ជាក់ស្វា ផ្កាចារត្រីកន្ធង់នៃ ៗ កន្ត្រប់ប្រកែងប្ដិនក្រៃ កន្ត្រង់ប្រេងដៃ ត្រីលិញត្រីរៀលនោះណា ៗ លុះដល់សៀលសុរិយា ទើបព្រះក្សត្រា ឲ្យពួកសេនារៀបចំ ៗ ទីនាំងសម្រាប់ព្រះបរម ទីនាំងស្រីគង់ យើងទឹងរិលចូលបុរី ៗ អាមាត្យនាម៉ឺនមន្ត្រី ទទួលឧក្ការថ្ងៃ ក៏ប្រាប់សេនីយជាមួន ៗ រៀបចំស្រាប់ស្រេចហើយហោង ទូលក្សត្រចាស់ច្បង ទ្រង់ជ្រាបសេចក្ដីហើយណា ៗ ស្ដេចនាំព្រះពង្សបុត្រា ទឹងព្រះជាយា ឡើងគង់ទីនាំងហើយហោង ៗ សេនាស្រែកហៅបើផង ហោព្រមគ្នាហោង កញ្ជ្រៀកទាំងព្រៃព្រឹក្សា ៗ ហើយអ៊ុំទាំងក្សត្រាទីនាំងទាំងណា នៅក្ដីតលយលៀវទឹមទះហោង ៗ

ពលហៃក្សត្រប្រាស់ប្រុង តាមក្រោយនាំហោង ពលផង
ហៃហាហៅទៀវិញ កាលនោះខទឹមយក្ស ដឹងជាក្សត្រា
ត្រឡប់វិលទៅបុរ ៗ យក្ខហោះតាមព្រះបក្រី ទិម្ពុត
ខ្ទួនខ្ចី ឲ្យកេតជាព្យុះព្យោមា ៗ ផាត់ទីនាំងព្រះរាជា
ថយក្រោយរុញព ទឹងអុំពុំប្រួចទៀយណា ៗ លេកបក់ផ្ទោក
ដល់ស្វាសា អស់ទាំងសេនា សឹងលោតទ្រព្រះទីនាំង ៗ
សឹងកិតសឹងក័យកាន់តាំង ខ្យល់កៃកៃខ្លាំង លេកខ្ទួប់
ពេកក្រៃ ៗ រីឯទីនាំងស្រីថៃ លយលឿនពេកក្រៃ
ខ្យល់ផាត់ទៅមុនឆ្ងាយសល់ ៗ ផាច់ឆ្ងាយពីសេនាពល
ខទឹមអស់សល់ កំទិម្ពុតកាយម្ពុមា ៗ ដោយបុទ្ធិផ្លា
មន្ទា ស្រីផងគ្រប់គ្នា មើលរកពុំយល់ទៀយណា ៗ
សូត្រតាតម្ពុជតា ក្លាយជាទេចណា កុំឲ្យគេមើលស្គាល់
ទៀយ ៗ សម្ពុតទឹងឈាមជាំហើយ បានទៅណាប
ហើយ ទឹងបានជាមនុស្សវិញណា កាលនោះនាងចាប់
ក៏តា ទឹងពក់កុមារ ទាំងតាយបង្ហាញហើយហោង ៗ

ភិតភ័យពេកក្រៃកន្លង ឯអស់ស្រីផង ពិតពុំយល់យក្ខានោះ
ឡើយ ៗ យក្ខស្ទុះទៅចាប់នាងហើយ ពុំបង្អង់ឡើយ ពោល
ទៅប្រុបផ្នេផលសារ ៗ ហើយវាប្រែប្រាណកាឡា រូប
ដូចនាងណា សុទ្ធសាធតុតឃៀងឃ្លាតឡើយ រីឯ
នាងនាថត្រាណាត្រើយ ឡើងលើគោគហើយ រត់តាម
ហើយហៅកូនថា ៗ ឱជ័យសូរវង្សម្ដាយក៏ ប្រាប់គេផងណា
ឲ្យគេមកយកម្ដាយផង ៗ យក្ខព្នៃសកមន្ដទៀតហោង បន្ទូប
សូរសៀង សំឡេងនាងហៅនោះណា ៗ ឲ្យឮទៅជាគាសា
សំឡេងទោចណា កុំឲ្យឮនាងហៅឡើយៗ អាគម្មបាំងក្នុក
ពលហើយ មិនឲ្យស្គាល់ឡើយ ឲ្យឃើញជាទោចវិញ
ណា ៗ រីឯចាំងពីរកុមារ ស្ងប់ខ្យល់ហើយណា ៗ អេក
មាតាពុំយល់ ៗ ឃើញយក្ខអបលក្ខណ៍កំហល់ តាំងខ្ទង់
តម្កល់ អង្គុយតាំងព្រះមាតា ៗ អ្នកពុំនៅស្ងៀមឡើយណា
ចាំងពីកុមារ យំរកមាតានោះហោង ៗ ឯអស់ចាំងមេទុំផង
យល់កុមារផង យំរកព្រះវរមាតា ៗ សូថាម្ចាស់រកអ្នកណា

អើនេះមាតា ម្ចាស់មើលទៅឃើញឬទេ ៗ កុមារឆ្លើយពុំ
មែនទេ យក្ខិនីមេ ពុំមែនព្រះមាតាឡើយ ៗ មេទុំលួងលោម
ពុំស្បើយ អ្នកពុំស្ងៀមឡើយ ដើយំទាំងពីរណាស់ណា ៗ
កាលនោះឯនាងធីតា មើលយល់ទាវ ធីតាប្រឹងរត់តាម
ហោង ៗ ទៅជិតយល់មេទុំផង លួងកុមារហោង
ក៏ពុំបាត់យំឡើយណា ៗ ទើបនាងស្រែកហៅទៅថា
ឱកូនស្នេហា សំឡាញ់ទាំងពីរម្តាយអើយ ៗ មក
យកម្តាយផងកូនអើយ ម្តេចយំតតស្បើយ ពុំពទូកមក
យកម្តាយ ៗ នាងស្រែកស្ទូរសព្ទឆ្ងាយ ស្រីប្រុស
ទាំងឡាយ ឮដូចទោចយំនោះណា ៗ រីឯ
ទាំងពីរកុមារ ឮមាត់មាតា កុមារទាំងពីរទតយល់
ព្រះវរមាតានិម្មល ពុំអាចទប់ទល់ បម្រាស់ឧគាល
សោកា ៗ ប្រឹងស្ទុះទៅរកមាតា មេទំនោះណា ប្រួត
គ្នាចាប់កុមារហោង ៗ លួងលោមកុមារអង្គង ថាទោច
ទេហោង ព្រះមាតានូវនេះទេ ៗ ឯសុគុណាថាង

រិះរក ថាខ្លួនទោបទេ នោះនាងកុនគិតតែថា ៗ ចុះអញ
ឥឡូវនេះណា គេមើលអញថា ជាទោបដូច្នោះហើយ
ហោង ៗ បើអញទៅផិតគេផង គេយកដំបង ទឹងវាត់
ទឹងវាយអញនៃ ៗ ដូច្នេះគួរអញពួនព្រៃ ហើយទើបស៊ុំស្ដី
ស្រែកហៅតែកូនអញហោង ៗ គិតហើយទើបនាងទូន
លួង ពួនទឹងព្រៃហោង ហើយស្រែកហៅកូនពីឆ្ងាយ ៗ
ថាចុះកូនកែវមាសម្ដាយ ទាំងពីរអង្គាយ អ្នកមកយក
ម្ដាយទៅផង ៗ ម្ដាយពុំហ៊ានទៅឡើយហោង ត្បិត
អ៊ីអកផង គេថាម្ដាយសត្វទោបទេ ៗ ម្ដេចឡើយកូន
ជឿតាមគេ ឮម្ដាយហៅទេ កូនកែវទាំងពីរម្ដាយអើយ ៗ
កុមារទាំងពីរឮហើយ ពិតពាំលង់ហើយ ទឹងស្ទុះលោលោត
ទៅហោង ៗ ឯអស់ទាំងមេទំផង ចាប់កុមារហោង
លោតទៅពុំរួចឡើយណា ៗ កាលនោះទាំងពីរកុមារ
យំហើយទូញថា អ្នកម្ដាយយកកូនទៅផង ៗ កូន
ទៅពុំរួចឡើយហោង គេហាមចាប់ចង រកពុំរួចឡើយ

ណា ៗ ហៅហើយរើរតែសោកា ត្អូញមាត់មាតា
ស្រែកហៅពីគោកមកនែ ៗ រើរសោកពោក
ខ្លួនពេកក្រៃ កុមារពីរថ្ងៃ ប្រឹងស្រែកយំសោកអស្ចារ្យ ៗ
ពេលនោះទើបនាំងក្សត្រា មកដល់ហើយ ណា ក្សត្រា
សោកសួរទៅខ្ញី ៗ ថានៃរិទមន្ទូនប្រិមប្រិយ៍ កូន
យើងហេតុអ្វី ក៏បានជាយំម៉្លេះណា ៗ ទេវីព្រ
មន្ទូលថា ស្លូវថ្ងៃថ្លោះណា ទូលថាកាលពីព្យុះខ្យល់ ៗ
ព្រោះតែយំណាស់ពេកសប់ លួងលោមអស់កល់ ពុំមាន
បាត់យំសោកឡើយ ៗ ពេះតែមើលគោកជាត្រើយ ខ្ញុំ
នេះម្ចាស់អើយ ថាពុំមែនម្ដាយឡើយណា ៗ ប្រឹង
យំតាមគោចនោះថា ជាម្ដាយវិញណា យំចង់ទៅតាម
គោចហោង ៗ ខ្លួនខ្ញុំនៅជិតជាម្ដង ពុំបានឡើយហោង
មើលមកស្អប់ខ្ញុំណាស់ណា ៗ ស្ដេចសួរទៅសូរវង្សថា
ម្ដាយនៅនេះណា បាថាជាទ៏ណាវិញ ៗ បានជាបា
សោកសែនម្ល៉េញ ហេតុអ្វីខឹងខ្ញាញ់ ស្អប់ម្ដាយហៅពេញ

អស្ចារ្យ ៗ ចាយល់ឯសត្វពោបណា ម្ដេចក៏បានជា ជាម្ដាយហើយយំតាមទៅ ៗ ដូចេះបូរបាទិត្យនៅ ទីនេះឯងកូវ អញទៅហាលបាឯងហើយ ៗ ទើបដៃសូរវង្សទូលឆ្លើយ ថាព្រះគុណអើយ តាមតែព្រះទ័យបិតា ៗ រីឯចិត្តខ្ញុំនេះណា លាព្រះបិតា ទៅតាមមាតាខ្ញុំហោង ៗ ទោះស្លាប់ទោះរស់ជាមួយ វាស្នាបុណ្យហោង គឺកម្មមាយទឹងកូនណា ៗ កាលនោះព្រះបាទក្សត្រា ស្ដាប់បុត្រហើយណា ក្រេវក្រោធបីភ្លើងពេកក្រៃ ពេលពលក្ដៅសព្វសរសៃ ទ្រង់កាត់អាល័យ ទឹងបុត្រទាំងពីរនោះហោង ៗ ស្ដេចបោះកុមារជាមួយ ដល់គោកហើយហោង ត្រឡប់ផ្កាប់ផ្កាវេទនា ៗ មេទុំស្រីស្ទុំគ្រប់គ្នា ក្រោកឡើងម្នីម្នា ស្ទុះទៅទឹងចាប់កុមារ ៗ ព្រះបាទព្រហ្មទត្តឃាត់ថា កុំចាប់វាណា លែងវាតាមចិត្តវាហោង ៗ កុមារអរណាស់កន្លង ដឹកដៃប្អូនហោង រត់ទៅដល់ព្រះមាតា ៗ នាងយល់បុត្រដល់ហើយណា ស្ទុះ

[library stamp]

ទៅប្រាប់ ឧបបុត្រទាំងពីរ ហើយកុមារ ៗ បណ្ដើរកូនទៅ

ត្រសង់ ទាំងពីរពោម្ពង ចូលទៅនៅក្នុងព្រៃភ្នំ ៗ ដាក់អង្គ

គង់ឧបកុមារ ហើយនាងធីតា សោយសោកពេកពន់

កន្ទង់ ៗ

បទភាកគតិ

កាលក្រោយកុមារ ទៀងទៅហើយណា យក្សព្រួយយំ

សោក វិយោគកន្ទក់ ឲ្យក្សត្រប្រាសប្រង់ ដៀដាក់

ឋានាន់ ៗ យកដៃវាយដំ ទ្រូហោស្រែកយំ ទំនួញទួញ

ថា ឧមាសង្ហ៊ុនស្តៅ ក្រាប់នៅជិតណា ឥឡូវបិតា ខ្វល់

បណ្ដាញទៅ ៗ ឧកូនតោមតាម អ្នកទៅចោលម្ដាយ

ឲ្យតែម្ដាយនៅ សព្វថ្ងៃម្ដាយឆ្ងាប បានយល់មុខពៅ

ឥឡូវប្រាសទៅ ពៅអើយម្ដាយផ្សារ ៗ ពឹងទ្រូងអឺម៉េះ

ស្ដីថ្លាយបេះ ប្រេះពីឧក យក្សព្រួជាក្ខល សន្ទប់ទៅ

ណា កាលនោះក្សត្រា ស្ទុះទៅត្រកង ៗ យកទឹក

ក្បិតក័ត្រ- យក្សច្រើជាភ្ញាក់ ស្វាគេឡើងហោង ស្ដេច
លួងលោមថា ព្រលឹងមាសបង កុំសោកឡើយហោង
កូនគាបចាស្រី ៗ វាឃើញទោចពា វាថាមាតា អូន
កុំសៅស្ង្រែ ម្ដាយនៅមុខៗ វាកាត់កាល័យ នាងកុំសៅស្ង្រែ
នឹងវានោះឡើយ ៗ ខេនីយក្សា បានឮក្បត្រា លួងដូច្នោះ
ហើយ វាធ្វើជាស្រាក់ ជាស្រាន្ដហ្វៀហ្វើយ បាត់សោយ
សោកហើយ វាដេកទៅណា ៗ លុះដល់កំពង់ ចត
ទូកពុំលង់ ទើបអង្គក្បត្រា ដាស់ខេនីយក្ស នោះ
ភ្ញាក់ឡើងក៏ ទើបមហាក្បត្រា ស្ដេចយាងទៅពោងៗ
បានដល់ប្រាសាទ ប្រសើរស្អាតស្អាត ទើបក្បត្រ
ប្រាស់ប្ដី នាំនាងខេនី ឡើងស្រេចជាមួង គង់
ក្នុងសៅហ្មង លើគ្រែសុវណ្ណ ៗ កាលនោះក្បត្រា
រួមរ័កវាស្នា នឹងយក្សជាមួង ឥតមានសង្ការ ចិន្ដាឡើយ
ហោង ស្នេនជានួនល្អង សុខុនាថាងនៃ ៗ គង់បាន
តិចក៏ ព្រះបាទក្បត្រា នាំនាងខេនី ឡើងគាល់បិតា

ក្សត្រាដៀសដៃ ៗ ឯព្រះនរបតី ទតទៅយង់យល់ ៗ បុត្រី បុត្រា មកដល់ហើយណា ព្រះបាទទសពល នោះណាពុំយល់ ស្តេចកើតអម្ពល ៗ បន្ទូលហៅបុប្រពន្ធ ម្តេចអ្នកពុំយកចៅអញមកណា សព្វដងបេះយក បានយល់ក្ត្រា ហេតុម្តេចកុមារ ចៅអញឈឺអ្វី ៗ ឈឺក្បាលវិលមុខ ពោគាចាប់ចុក ទាំងពីរនោះទ្វី ឯអង្គក្សត្រា ទូលព្រះនរបតី ស្តេចប្តីនៃ បង្គំទូលថា ៗ បពិត្រក្រាបទូល សូមទ្រង់អនុកូល ប្រោសប្រាណមេត្តា កាលទៅលេងព្រៃ ពីម្សិលនោះណា ឃើញទោចដូចស្វា ចៅថាម្តាយហោង ៗ ពព្ទុទោចយំ ចៅពីរទន្ទួម យំតាមជាម្តង ម្តាយល្ហួងយ៉ាង ណា ពុំស្បៀមរទៀយហោង អស់មេទុំផង ល្ហួងពុំបាត់មាត់ ៗ ខ្ញុំឲ្យដាក់ទៅ លើគោកនិតនៅ ទោចចាប់ចៅឃាត់ នាំឡើងទៅឆ្ងាយ ទើបចៅបាក់មាត់ បាត់យំរង្គាត់ ក្នុងព្រឹក្សាព្រៅ ៗ កាលនោះព្រះបាទ ឥស្សូរនរនាថ ទុកក្តុលក្តៅ ស្តាប់ពាក្យបុត្រទូល នឹក

ភាសួរទៅ ពុំគួរព្រាត់ទៅ កូនអើព្រទូលទី ៗ នាង
ច័ន្ទរេក្ខា ទ្រង់សោយសោកា ព្រះហស្តទាំងពីរ គគក់ទ្រូង
ស្ទើក្ស័យជីវី ទឹកនេត្រទាំងពីរ នៅក្នុងព្រឹក្សា ៗ កាលនោះ
ព្រះបាទ ព្រហ្មទត្តនរនាថ ឃើញអង្គក្សត្រា ស្តេចទ្រង់
សោយសោក ព្រោះស្តាយកុមារ ទើបស្តេចយាត្រា ទៅ
ប្រាសាទហោង ៗ ដល់ហើយដាក់អង្គ លើគ្រែបញ្ចង់ ស្តេច
គង់មួហ្ង ឯអស់ស្រីស្នំ នាំសៅឡឹកផង គាល់ក្សត្រ
ច្បាស់ច្បង នាំនាងយក្សណា ៗ លុះដល់រាត្រី ស្តេចរួម
របត្តី ពុំមានសង្ការ ស្នានផាសុគុន ថោងល្អសង្យា
បានជាក្សត្រា ឥតមានសង្ស័យ ៗ រមែយក្សា ឃើញ
មនុស្សត្រៀបត្រា បង់ស៊ីពេកក្រៃ ដល់ស្តេចផ្ទំលក់ រា
ក្រោកដោះដៃ សន្តំក្សត្រថ្ងៃ ចេញទៅហោង ៗ ដល់
ក្រៅហើយណា ឃើញអស់ទាសា ទាសីជាមួង ចាប់ស៊ី
ហើយហោង ពុំមានសល់ឡើយ ៗ ឈាមស្រកដាប់នៅ
កន្ទួលនោះគួរ យក្សលិតអស់ហើយ មិនមានសល់ឡើយ យក្ស

ស៊ីស្រូវហើយ ត្រឡប់វិលទៅ ៗ ដល់ក្រើបន្ទំ ឃើញអគ្គ
ស្តេចផ្ទំ ស្រែ៉នល្អពេកក្រៃ យក់ស្រុនបើបកគ្រែ ដាក់ខ្លួនដេក
ទៅ ផ្គាល់ផ្គាប់ទិត្យទ្រូវ ជាមួយភរិយា ៗ ទើបស្រាយសន្តំ
អស់មន្តគាថា ឲ្យបាត់និទ្រា តើនឡើងស្តេចផ្ទាំង រួមស្ថាន
ទេព កាលនោះភរិយា ស្តេចតើនឡើងវិញ ៗ ឯមេ
យក្សា មានពុតម្ហស្សា ឃើញព្រះបត្រី តើនបាត់បន្ទំ
ពាល្ហើរដេកវិញ ឲ្យព្រះបត្រី ដាស់អគ្គភគ្ន ៗ ឯព្រះ
ភរិយា ដាស់ស្រីពុំងារ ខេទយក្សា យក្សធ្វើជា-
ខ្ជាប់ អំណាចបេស្ត ក្រោកឡើងហើយណា មិនយូរ
ឡើយនៃ ៗ សុរិយាវង្សរះ ករុណាក្ដីច្បាស់ ព្រះ
ធុងទៅជៀសដៃ ស្តេចនាំនាងយក្ស បេញគង់ពេនដៃ
អស់ពួកមន្ត្រី គង់គាល់ត្រៀបត្រា ៗ ឯអស់ស្រីស្នំ សៅ
ឡីកតួបធំ គាលនាងយក្សា វៀងវៀបភ្នោះនែ ប្រ
ក្រតីទៅណា ពុំជ័ងយក្សា ក្រឡាខ្លួនឡើយ ៗ រិទទាន
នេះ បញ្ឈប់ទុកស្ទះ នៅនេះសិនហើយ និងនិ

ពានពី   នាងនាថត្រាណត្រើយ   ក្រោយស្ដេចទៅហើយ
នាងនឹងកុមារ ៗ   រកមើលដៀសដៃ   ចេញទីនាំងនៃ
ទៅបាត់ហើយណា   នាងនាថទុនទុប   ក្រសោបកុមារ
ទ្រង់ត្រាស់ថ្លែងថា   កូនមាសម្ដាយអើយ ៗ   ឥឡូវបិតា
ស្ដេចយាងហើយណា   ទៅបាត់អស់ហើយ   ស្ដេចមិន
មានគិត   ករុណាកូនឡើយ   ហេតុកម្មយើងហើយ
សមយើងស្លាប់ហោង ៗ   ហើយនាងឱបបុត្រ   សោក-
សែនស្រយុត   អស់អង្គគន្លង   អាខ្សែកស្ដា   សោកា
ទួនល្អង   យកហត្ថទាំងសង   គគក់ទុក ៗ   ទ្រង់ព្រះ
កន្សែង   ករិណាពប្លាថ្លែង   ទំនួញរួញថា   ស្ដេចទៅ
ចោលប្អូន   សោះសូន្យគាសារ   ចោលទាំងបុត្រា ទាំង
ពីរនៅកាយ ៗ   ស្ដេចកាត់ព្រះទ័យ   ពុំមានអាខ្សែ   បុត្រ
ត្រូវតោមតាយ   ម៉្ងះសមស្ដេចទៅ   នៅសុខតែ-
កាយ   ពុំគន់គិតស្ដាយ   កូនដល់តិចឡើយ ៗ   ឱព្រះ
បិត្រី   ឃើញយក្សខ្ទី   ស្មានថាប្អូនហើយ   ព្រោះស្ដេចពុំ

ដឹង ជាយក្សសោះឡើយ ស្ដេចនាំទៅហើយ ស្មាន
ជាប្អូននៃ ។ អស់ស្រីស្នំផង សៅឡឹកនោះហោង
ទឹងព្រះទៀស្ឌៃដ ពុំបានឃើញយក្ខ ចាប់អញ្ចោលនៃ
ក្លែងខ្លួនងក់ខ្វី តាំងអង្គអញបោក ។ កាលនោះធីតា ខ្ញុំ
ទៅកជា ទឹងអស់ស្នំផង ឯផ្កាថ្កុលមាស ចេញពីសូរ៉ង
ធ្លាក់ពីមាត់ហោង នៅឯនោះណា ។ នាងនាថូទិមួល
ទុកទៅយង់យល់ ផ្កាថ្កុលខ្ញុំថា ផ្កាថ្កុលមាស
សោកាថ្ងៃថ្ងា ធ្លាក់នៅកាយណា ស្រីឥតរើសយក ។
ឥឡូវនេះអញ កើតទុក្ខអម្នេញ លំបាកប្រុលប្រុក នៅ
ក្នុងព្រឹកក្ប ចេះណាទឹងរក ស្រីមួយបានមក រក
មើលគ្មានឡើយ ។ ទើបនាងនាថថា ដែសូរវង្សបា
ព្រលឹងម្ដាយអើយ ប៉ូរកូនរើសមាស កុំឲ្យសស់ឡើយ
រិបខ្ចប់ទុកហើយ គ្រាន់រក្សាកាយ ។ ទុកទិញអាហារ
ចំណីណាបា ណាកូនតោមឆាយ កុមារស្ដែងស្ដាប់
រើសរិបប្រញាយ នាងនាថជាម្ដាយ ប្រាប់កូនទៀត

ហើយ ៗ ខ្ញុំម្ដាយនេះណា ញាក់ក្ដុកកាយា បម្រុក
ណាស់ហើយ ព្រោះត្រូវសិលមន្ត អាគមផ្សាក្រើយ
ក្រុបស្មារតីហើយ ប្រានកូនតូចនៃ ៗ នាងឡើងដើមឈើ
ដូចឆ្កួតក្ដើក្ដើ គ្មានគិតកូននៃ លោតចុះលោតឡើង
ចុងឈើព្រឹកព្រៃ មុខគួរប្រណី នាក៏នាថឆោមឆាយ ៗ
ឯលក្ខណ៍សូវ៉ាន់ នាងបោះទៅក្នុង ព្រៃរុះសព្វកាយ ស្រែក
ត្រហោរយំ ខិតខំហៅម្ដាយ ចង់ទៅផ្ទុមកាយ លួង
លោមផ្ដាំម្ដង ៗ និយាយប្រាប់ថា អូនកុំយំណា
ព្រលឹងមាសបង មើលព្រះមេនៅ ចុងឈើផ្ដាំម្ដង
ស្ងៀមទៅមាសបង អូនកុំយុំណា ៗ ឯលក្ខណ៍សូវ៉ាន់ក៏
ស្ងៀមហើយទ្រង់ កន្ទ្រង់សោកា ស្ទុះរត់ទៅឱប
នៃដើមព្រឹក្សា យំហើយហៅថា ព្រះគុណកូនអើយ ៗ
ម្ដេចអ្នកចោលកូន ទៅដីស្ងាត់សូន្យ អ្នកភ្លើកភ្លើយ ព្រះ
មេម្ចាស់កូន កុំបោលកូនឡើយ កុំធ្វើប្រងើយ អ្នកចុះ
មកណា ៗ ឯពោធិសត្វ បង្គំទូលថ្វាត់ ទៅព្រះមាតា

អញ្ចើញព្រះគុណ លោតចុះមកណា លក្ខណ៍សុវណ្ណ ឃ្លាន
ថ្មៅទ្រាំតែហើយ ៗ ត្បិតអត់អាហារ គ្មានស៊ីឡើយណា
ព្រះមេកូនអើយ អញ្ចើញចុះមក កេកូនជាត្រើយ កុំយូរទៀ
ឡើយ ចុះមកឆាប់ហោង ៗ កាលនោះណា នាងនាថធីតា
ឆោមឆើតខ្លួនល្អ ស្អាងមន្តគាថា ដឹងកាយាហោង ចុះ
មកជាម្ដង ពីដើមព្រឹក្សា ៗ មកដល់ឱនឱប ថ្នាក់
ថ្នមក្រសោប លក្ខណ៍សុវណ្ណ លើកឡើងបីបុម បញ្ចុក
ដោះណា លួងលោមកូនថា ព្រលឹងម្ដាយអើយ ៗ
ធ្វើម្ដេចកម្ពៀរ ម្ដាយកូនពំនារ លំបាកជាត្រើយ កាល
ណាពារក់ វិលមុខជាត្រើយ ពុំដឹងអ្វីឡើយ ស្លាប់រស់ជា
មួង ៗ បន្ទូលប៉ុះណា នាងសោយសោកា តេកពាន់
គន្ធ សោកហើយបីបុត្រ ស្រយុតម្ហូង ទឹកដល់
ប្រាសច្បង ព្រះបាទស្វាមី ៗ ធ្លាប់ថ្នមកាយា នៅលើ
ប្រាង្គប្រា សោខសុខសួស្ដី ឥឡូវនាងមក ដេកដោយ
ព្រឹក្សព្រៃ ឃ្លាតពីនរបតី ជាអគ្គកស្ដា ៗ ទុក្ខត្រថ្ងៃ

ម្ចាស់ ម្ដេចឡើយមកប្រាស ព្រាត់ប្អូនអាសារ ស្ដេចនាំ
យក្សទៅ ស្ថិតនៅប្រាង្គប្រា ចោលប្អូនខ្លោចផ្សា ក្នុងព្រៃ
សំសាន្ត ៗ ពីថ្ងៃនេះទៅ លំបាកពេកកួរ សំប្អូនពុំបាន
យល់ព្រះភក្ត្រា ស្វាមីក្សត្រក្សាន្ត មុខជាខកខាន ពុំបាន
ជួបឡើយ ៗ ថ្ងៃមិញនៅទេ ថ្ងៃនេះមកប្រែ ព្រាត់
ប្រាសជាត្រើយ ឃ្លាតឃ្លាទៅបាត់ ស្ងប់ស្ងាត់ស្ងៀម
ហើយ ចោលខ្ញុំកន្ទើយ នៅក្នុងព្រឹក្សា ៗ នាង
នាថសែនសោក សល់សែនកាមោក ទំនួញទួញថា
ទឹកស្ដាយស្រីស្នំ ចាស់ទុំក្រមការ ក្រៃទែនក្រឡា ឥត
មានទ្វិះអ្វី ៗ ពុំគួរប្រាស់ប្រង ចោលប្អូនជាម្ដង
ឲ្យដេកដោយដី គិតតែកូនស្ងួន ក្មេងតូចសេចក្ដី មក
ដេកដោយដី ព្រោះតែតាមម្ដាយ ៗ ឱមាសព្រ
លឹង ធ្លាប់ផ្ដុំអង្រឹង កំលៀងទាំងឡាយ បំពេឲ្យអ្នក
វល័ក្ខណ៍ពោមពាយ ទាំងពីរមាសស្ដាយ ឥតមាននោះមៃ ៗ
ឥឡូវគ្រោះថ្នាក់ កម្មាញប្រែបក្រ មកនៅក្នុងព្រៃ ត្បៃ

សត្វយំ ដើរពាសព្រៃ នាំខ្លាចភិតភ័យ ទ្រង់សោយ
សោកា ៗ នាំនាថសោកគ្រប់ ផ្តើមធំថប់ អួល
បុកទុព លើកហត្ថទាំងសង គ្រកន់បុត្រា លក្ខណ៍សូរវង្ស
ដួមបីឲ្យផ្ទុំ ៗ លុះដល់យប់ជ្រៅ កុមារផ្ទុំទៅ ស្ងប់
ស្ងាត់ជ្រងំ ឮតែមាត់សត្វ ទីទុយគូកយំ នាងប្រាស
ខ្លួនផ្ទុំ ហើយឱបកុមារ ៗ កាលនោះពោធិ សត្វសាង
បារមី យល់ព្រះមាតា ឱបលក្ខណ៍សូរវង្ស ទ្រង់ផ្ទុំហើយ
ណា ឮសត្វក្រសារ យាសយំទ្រហឹង ៗ ហើយ
ទ្រង់គិតថា: បាលីធម៌អាថ៌ ជាគ្រឿងទំពឹង ទុក្ខំ
អនិច្ចំ អនត្តាពុំទង កើតឡើងទំរុង សង្វេគអនិច្ចា ៗ
រូបកើតមកហើយ ឥតខ្លឹមសារឡើយ គង់តែប្រែធា
រលាយខន្ធប្រាំ ស្លាប់កើតធម្មតា គិតស្រេចកាលណា
បួងសួងជាមុន ៗ បពិត្រទេព្រក្ស អារក្ខអារក្ស សព្វ
គ្រោះជ្រលង បឹងបួរបព្វតា ព្រឹក្សាជាមុន សូមជួយខ្ញុំ
ផង ឲ្យបានសុខា ៗ ស្តេចអធិដ្ឋាន ផ្សងស្រេច

ទើបបាន ផ្ទុំទៅហើយណា ពួកទេព្តាផង ក្នុងដង
បព្វតា ផ្អើលភ្ញាក់កាយា កើតកោឡាហល ។
មិនតែទេព្តា ក្នុងព្រៃនោះ រំជួលទៅដល់ សម្ដេច
ឥន្ទ្រា ជាធំលើសសល់ ស្ដេចគប់ប្រមល់ ទឹងគង់
ពុំបាន ។ ក្នុងព្រះបិន្តា បើកទិព្វចក្ខា ទតរំ
ពេជប្កាន ឃើញពោធិសត្វ ខ្វាយខ្វាត់ចោលស្ថាន
មកនៅសំសាន្ត ផ្ទុំផ្កាល់ធរណី ។ ទើបស្ដេចរំពឹង
ដោយញាណសក្លឹង ពីរគ្គពោធិ ថាកើតហេតុអ្វី
បានជាចរលី ណាមកក្នុងទី ព្រៃឆ្នេរជលសារ ។
ស្ដេចទ្រង់ជ្រាបហើយ ពុំកំបាំងឡើយ ដឹងជាយក្សា
វាចាប់ចោលគាត់ សុគុណាថោងណា ផ្ទុំមន្តគាថា ឲ្យ
ទៅជាគោច ។ ស្ដេចទតឃើញឈ្មោះ ហើយស្ដេចហៀវ
ហោះ សំដៅទៅគោច បំណងយកទៅ ឲ្យនៅដើម
ដូច ក្នុងកំផែងគោច ប្រាសាទពេជស្ថាន ។ ហេតុ
តែពៀរឯង កម្មពានពីព្រេង នឹងសត្វតិរច្ឆាន មានសត្វ

ឆ្មាញី រកស៊ីក្នុងស្ពាន ឃើញព្រះឥន្ទ្របាន ឃាត់ទៅផា
ម្តង ៗ ឆ្មាទូលទៅថា នាងនេះឯងណា កាលជាតិមុន
ហោង ជាកូនសេដ្ឋី ហើយមានប្តីផង យកខ្ញុំទៅ
ហោង ចិញ្ចឹមរក្សា ៗ បានច្រើនខែហើយ អម្ចាស់ខ្ញុំ
អើយ ខ្ញុំមានបុត្រា មានកូននោះពីរ ខ្ញុំសុំអាហារ
ពុំឆ្អែតឡើយណា ខ្ញុំឃ្លានណាស់ហោង ៗ កូនទាំងពីរក៏
វាអត់អាហារ ឃ្លានក្រៃកន្លង វាតែងតាំងយំ រត្តចិត
ដោះហោង ខ្ញុំឃ្លានជាម្តង អត់ពុំបានឡើយ ៗ ខ្ញុំឃើញ
បាយក្តាំង ស្រះសល់ក្នុងឆ្នាំង ខ្ញុំយកស៊ីហើយ ឯនាង
នេះខឹង ក្រោធខ្លាំងកន្តើយ គាត់ចាប់ខ្ញុំហើយ ទាំងកូន
ពីរផង ៗ រុំនឹងសំពត់ រួបហើយគាត់រត់ ចេញពីផ្ទះហោង
យកខ្ញុំទៅចោល ទាំងកូនជាម្តង ក្នុងព្រៃនេះហោង
ប្របមាត់ទន្លេ ៗ កាលនោះខ្ញុំម្ចាស់ កិតកៃ
ខ្លាំងណាស់ ខំរកមើលគេ ក្រែងមានមនុស្សដើរ
ដោយមាត់ទន្លេ នោះនឹងហៅគេ ឲ្យយកទៅនៃ ៗ

បពិតអម្ចាស់ ត្បិតខ្ញុំខឹងណាស់ សូមហោតព្រះទ័យ កុំ

កាលស្តេចយក នាងនេះទៅនៃ ទុកសិនជៀសដៃ ឲ្យ

រួចពៀរហោង ៗ កាលនោះអម្រិន្ទ ចមទៅទេវិន្ទ បាន

ស្តាប់សាសង ពាក្យគ្នាទូលប្រាប់ ដូច្នោះហើយហោង

ស្តេចលែងត្រកង ថយចេញវិញណា ៗ ឯគ្នាក៏ក្លាយ

ខ្លួនអស់សោយ ពុំយល់រូបា ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ រំពឹងគិតថា

បើដូច្នេះណា ទុកប្រាំពីរថ្ងៃ ៗ ទើបបានរណ្តោះ រួចពី

ពៀរស្មោះ ទៅនៅក្រុងត្រៃ ដូច្នេះគួរអញ វិលវិមានថ្ងៃ

ប្រាំបានបីថ្ងៃ សុំមកទៀតណា ៗ ឯនាងគោមធាយ

ធុំលក់ក្លោចកាយ ពុំដឹងអាត្មា ទាំងគោធិសត្វ ធុំក្លោចកាយា

លុះព្រឹកហើយណា គេនចាកបន្ទំ ៗ ព្ឫមាតាបាក់គៀរ

មាន់ព្រៃកែវ សម្រេចតួបធំ អស់ទាំងបក្សី ភ្ញាក់ឡើងសិងយំ

នោះលឺទ្រទុំ ទីទៃនោះហោង ៗ បែបទព្រហ្មគីត កាល

វិមិត្តនួននាងល្អន នាងនាថតើនហើយហោង ព្ឫសត្វផង

យាសយំទៃ ៗ នាងនឹកទៅកស្ដា ហើយធីតាអួលព្រះទៃ

ស្រក់ទឹកនេត្រច្រើនក្រៃ ហូរសស្រាក់ជោគកក្ដ្រា ៗ

ហើយនាងនាថសោយសោក ទ្រង់វិយោគទុំទួញថា ឱម្ដេចនេះ

ហើយណា នាងធ្លាប់តែនៅពីបន្ទំ ៗ ឱអញនឹងព្រះបង

ស្ដាប់កូនផងពួកធំ ឥឡូវព្រួសតូយ លើទ្រនំដូចកូនហោង ៗ

នាងនឹកដើមសព្វគ្រប់ រិងសព្វប់សែនអួហ្មង បុកទ្រូងពេក

កន្ទង់ កម្មធ្ងន់ហោងលំបាកកាយ ៗ ឱកូនកែវពន្លក ទាំង

ពីរមករត់តាមម្ដាយ សំអូកទឹងឃ្លានបាយ ដាប់ពោះស្ងាប់

ពុំមានទៀយ ៗ ម្ដាយនឹងរកអាហារ បានពីណា

មកកូនអើយ ម៉េះដាច់ពោះស្លាប់ហើយ ទាំងពីនាក់នេះ

ឯងណា ៗ សោកហើយនាងនឹងសោក សែនវិយោគ

ពេកណាស់សា ឱបុត្រពៅមាតា កូនបានទៅសោះ

ឃ្លានបាយ ៗ អាណាតដែសូវវង្ស ជាពូជពង្សក្សត្ររូប

កាយ យំស្រែកត្បិតឃ្លានបាយ នាងតោមដាយឲ្យ

ទៅណា ៗ រឹងមន្ដអាគម យក្សស្រុតផុំដាក់ផីតា ឲ្យក្លាដា

ទោចណា ធ្វើឲ្យនាងវក់ឆ្គួតប្រាណ ៗ ស្រឡប់ផ្កាត់ស្មារតី នាងក្រត្រើយទប់ពុំបាន ព្រោះពាលបុត្រកល្យាណ នាងស្ទុះឡើងដើមឈើហោង ៗ កាលនោះពោធិសត្វ អ្នកស្ទុះច្បាត់លើកត្រកង អាណុជក្រោកឡើងហោង អង្អែលលួងលោមប្អូនថា ៗ មាសបងអូនស្ងៀមទៅ កំសោកសៅពេកឡើយណា អាស្ងូរព្រះមាតា កុំយំណាមាសទួនល្អ ៗ កម្មយើងនេះឯងហើយ តាមជាត្រើយប្អូននឹងបង ឲ្យយើងនេះឯងហោង មករងទុក្ខលំបាកក្រៃ ៗ អស់ទាំងភោជនាហារគ្មានឡើយណាប្អូនមាសថ្លៃ ម្ល៉េះយើងចាប់ពីថ្ងៃ នេះទៅហើយគ្មានឡើយហោង ៗ ឥឡូវនេះមាតា ក្លាយជាតិណាជាទោចហោង រឹករេពេកកន្លង លោតលើដើមឈើដូចស្វា ៗ ឯលក្ខណ៍សូរវង្ស ពួចមពង្សរៀមលោមថា អ្នកស្ងៀមពុំបរបារ បងខ្ញុំជាព្រះគុណអើយ ៗ ត្បិតអូនលក្ខណ៍សូរវង្ស នៅខ្ចៅល្ង

ឃ្លានទៅហើយ ឱ ឱព្រះគុណអើយ អញ្ជើញអ្នកចុះ
មកៗ កាលនោះនាងឧទុល្អ ស្មានសល្បហោងព្ទ
បុត្រា អង្វរថ្ងូរថ្ងោះណា នាងនាថទៅប្រញាប់ហោង ៗ
នាងលើកបុត្រថ្នាក់ថ្នម នាងបីបមលោមជាមួង ឲ្យបុត្រ
ទៅហើយហោង ក្រែងម្តាយឃ្លាតរឹកទៀតណា ៗ ចូរកូន
កែវស្នេស្នង អ្នកទៅហោងឲ្យផុតណា ក្រែងម្តាយទៅ
ហោលបា ឃ្លាតខ្វាចឆ្ងាយណាមាសថ្លៃ ៗ នាងខ្ញុំ
ប្រាប់បុត្រា ដឹកបណាបានបីថ្ងៃ ទើបព្រះឥន្ទ្រាថ្លៃ ស្ដេច
ចុះចាកត្រៃត្រឹង្ស ៗ មកដល់ស្ដេចគុនទត ប្រែ
និម្មិតអង្គកាយា ជាព្រាហ្មណ៍ចាស់មួយណា កាន់ឈើ
ច្រត់ដើរចូលទៅ ៗ បានដល់នាងហើយណា នោះ
ទើបតាឈរឈប់នៅ ហើយសួរដណ្ដឹងទៅ ថានាងមកពី
ស្ថានណា ៗ រីឯនារីរត្ន នាងឆ្លើយថាត់ប្រាប់ទៅ
តា តាមរឿងគ្រប់ប្រការ ពីមុនមកគ្មានសល់ឡើយ ៗ
នាងប្រាប់ឥតបន្ទោះ គ្មានសល់សោះត្រង់ណាឡើយ ទាំង

អស់អាហារហើយ ទើបព្រាហ្មប្រាប់ទៅវិញថា ៗ បើនាង
អស់ដូច្នេះ ចូរត្រិះរិះឲ្យកុមារ ទាំងពីរទៅតាមតា វិញ
ឯផ្កា ទាះឯងហោង ៗ ឯដៃសូវផ្កា ព្រុហើយណា
អរគុណ លើកដៃសំពះហោង ហើយសួរទៅតាព្រាហ្ម
ថា ៗ តាអើយជិតឬឆ្ងាយ ទៅក្រែងម្ដាយខ្ញុំខ្លាចណា
ពីនេះទៅដល់ផ្ការ ក្រែងឆ្ងាយណាស់ទេតាអើយ ៗ ឥឡូ
ព្រាហ្មប្រាប់កុមារ ទៅវិញថាជិតបង្កើយ ជិតទេណាចៅ
អើយ តានឹងនាំចៅទៅហោង ៗ កុមារលាមាតា ខ្ញុំទៅ
ផ្ការយកប្អូនផង នឹងទុកនៅនេះហោង ក្រែងព្រះគុណ
រំពក់ទៀតណា ៗ នឹងហាលឲ្យប្អូនខ្ញុំ ឲ្យឈរយំក្រោម
ព្រឹក្សា ម្នាក់ឯងតែឯកា ក្រែងភិតខ្លាចលោះព្រលឹង ៗ
មួយសោតព្រះគុណអើយ ខ្ញុំទៅហើយកុំទន្ទឹង អ្នកក៏
ភិតភ័យទើង ក្រែងឈើថ្កាត់ក្បែរដីហ៏ ៗ នាងព្រួកជ
បុត្រលា ថានាំគ្នានឹងទៅផ្ការ ដូច្នោះហើយជិតា
នាងបើកបុត្រឲ្យទៅហោង ៗ ទើបនាងផ្ដាំព្រាហ្មថា

សូមលោកតាជួយមើលផង បើនៅជាលាហើយហោង ចិញ្ច
ឹមបានហើយជូនវិញណា ៗ ឥន្ទព្រាហ្មណ៍ឆ្លើយវិញស្រួល
កុំព្រួយហោងវើនេះណា ចិញ្ចឹមហើយមុខពេលតា ជូនបុត្រា
មកវិញហោង ៗ កាលនោះឯកុមារ ទាំងពីរណា
ប្អូននឹងបង លើកហត្ថទាំងសង បង្គំលាព្រះមាតា ៗ
តែដះព្រះឥន្ទ្រា ប្រញាប់មាគ៌ាត្រង់អស្ចារ្យ ព្រាហ្មណ៍នាំផង
កុមារ មួយរំពេចដល់ផ្សារក្តាម ៗ ស្រីប្រុសទាំង
ចាស់ក្មេង សិកស្តាំឆ្វេងមើលនិរាម ឃើញអង្គកុមារ
ក្តាម ដែលតាព្រាហ្មណ៍នាំចូលហោង ៗ អ្នកផ្សារ
ខ្លះបានទុំ មានបេកទុំអម្បុកផង ខ្លះក្រុងនុំផាលហោង
ហៅតាព្រាហ្មណ៍ឲ្យចិញ្ចឹមណា ៗ ព្រាហ្មណ៍ពុំគេហៅបោយ
ពុំលង់ឡើយនាំកុមារ ទៅដល់ហើយប្រាប់ថា ឲ្យគ្នា
ថ្កុលទៅគេហោង ៗ តាមតែគេពេលឲ្យ តិចច្រើន
ដោយពៅសូមផ្សង តាមតែគេឲ្យហោង ឲ្យអ្នកផងយក
ទៅណា ៗ កាលនោះតោងសត្វ បុរសវណ្ណព្រាហ្មណ៍

ថា យកមាសឲ្យគេណា ដែលថាផ្កាថ្កុលនោះហោង ។

អ្នកក្បែរនឹងបាក្លា ច្រើនណាស់សារពេកកន្លង អ្នកផ្កាយល់

មាសហោង សរសើរផ្កានឹងឥតឧបមា ។ ទទួលយកទុក

ហើយ កុំលង់ឡើយទើបអ្នកផ្កា យកទុំផលនោះ

កា ព្រមទាំងមានដំណាប់ផង ។ ឲ្យរៀបថាយសំ

ពះយ លួមអ្នកស្លាយរូបនោះហោង ហើយឲ្យទៅជូនផង

កាន់ស៊ុំហោងកើតទៅនៃ ។ ទើបព្រាហ្មណ៍ទាំងកុមារ

ចាំងិតីកើតលើងនៅ តែមួយរំពេចខ្ញុំ បានដល់ទៅយល់នាង

កា ។ កាលនោះនាងអ្នក ទតទៅថ្កាត់ឃើញបុត្រា ព្រាហ្ម

ជូនមកហើយកា នាងក្រោកអរពេកកន្លង ។ ទើបស្តេចថ្វាយ

មាតា នាងប្រាប់ទទួលហោង ក្រោយមើលអស់ទាំងផង

សព្វគ្រប់ហោងទើបនឹកា ។ នាងមានសុវណ្ណ៏ សរសើរ

នៃគុណព្រាហ្មណ៍ កុំតែបានលោកតា ម៉្លេះសិទ្ធិស្លាប់

ហើយហោង ។ ព្រះគុណជូនកាសនៃ ទៅបានអ៊ី

គោះទីនិសង តបគុណលោកតាហោង មានតែផ្កា

ផ្កុលមាសនៃ ។ ព្រាហ្មណ៍ឆ្លើយទៅវិញថា កុំព្រួយតាណា
មាសថ្លៃ ឲ្យតែនាងថ្លែងថ្លៃ តាក្រេកអរណាស់
នាងអើយ ។ ណ្ហើយបុះគ្រប់គ្នាណា ខ្ញុំសូមលាទៅ
សិនហើយ នៅឲ្យសុខជាត្រើយ អស់ខ្ញុំហើយទៅ
វិញទៀត ។ ថ្លៃបពៅស្អាលស្រាប់ហើយ កុំភ័យ
ឡើយណានាងនាថ ហើយព្រាហ្មណ៍លៃលេបៀត ប្រាប់
ទៅពោធិសត្វថា ។ ប្អូនពៅចាំឲ្យដាក់ ឯគ្រោះថ្នាក់កេត
មាតា បើបានឈាមយក្សា មកលាបនាងជាហើយ
ហោង ។ ព្រោះតាកេណរិតម្ពក មាសវិលក្ខណ៍កេតកន្ទង
តាប្រាប់ឲ្យដឹងហោង នោះទើបសាបមន្ត្រតាថាវា ។ ថ្នាំ-
ត្រូវទឹងឈាមយក្ស យកមកដាក់នោះទើបជា បានស្បើយ
សាបមន្ត្រវា ប្រាប់ហើយលាឥតឆ័តក្រោយ ។ ទៅ
ឆ្ងាយឥន្ទ្រាផ្តាំ ទេព្តាចាំព្រៃនោះហើយ ឲ្យមើលការ
ពារឲ្យ ក្រែងសត្រូវបៀតបៀនហោង ។ ផ្តាំស្រេច
ហើយពំលង់ ពេះដ៏ទទង់ហៅវៃហោះផង ទៅសានវែត

ប្រឹក្សាហាន ដាក់គន់លើខែនអាស្នា ៗ កាលក្រោយព្រះ ឥន្ទទៅ នាងនាថនៅនឹងកុមារ សោយអស់ទុំនោះណា នឹងកុមារចាំងពីរហាង ៗ នាងសោយស្រេចហើយណា ទើបធីតាប្រាប់បុត្របួន ថាចុះកូនស្ងួនស្ងួន រកទឹកផឹកគ្មាន សោះឡើយ ៗ ហើយនាងក៏ពោលថា ចុះបុត្រាមាសម្តាយ អើយ រកទឹកផឹកគ្មានឡើយ មាសម្តាយអើយស្រេកណាស់ ណា ៗ កាលនោះពោធិសត្វ បរសវត្ថុមាតា តុំ បន្ទន់ឡើយណា អ្នករកបេះស្លឹកខ្លុងនៃ ៗ រកបេះបាន ហើយណា ផ្តាំកុមារគាណុជាថ្ងៃ អួនទៅទីនេះនៃ រៀម នឹងទៅដងទឹកហើយ ៗ ទើបអ្នកផ្តាំមាតា សូមមេត្តា ព្រះគុណអើយ ខ្ញុំទៅដងទឹកហើយ មើលលក្ខណ៍សូវវង្ស ផងនៃ ៗ ផ្តាំស្រេចហើយម្ស៊ា អ្នកលីលាំពេជខ្ញី សំពៅត្នោះផល្លៃស ខ្មែសាគរនោះឯងណា ៗ កាល ក្រោយដែសូវវង្ស នាងគោមយកនឹងកុមារ លក្ខណ៍សូវ វង្សនោះណា ស្រេកទឹកណាស់អត់ពុំបាន ៗ បង្គំទូល

មាតា សុំថ្ងៃណាទើបកល្យាណ លើកបំរៀបញាតិទាន

ស្រាប់តែនាងរាក់ទៀតនៃ ៗ បួលស៊ុំបង្រុបកន្ត្រា នាងជិតា

ពោះបុត្រថ្លៃ លក្ខសុវណ្ណទៀតនៃ ហើយស្ទុះខ្ទីឡើងព្រឹក្សា ៗ

រីឯលក្ខណ៍សុវណ្ណ កុមារទ្រង់សោយសោកា តែម្នាក់ឯង

ឯកា ហៅមាតាឲ្យចុះមក ៗ ណាមួយអ្នកខ្លាចផង ក្មេង

កន្ទង់ហើយរេហ៍រក មើលបងក្រែងវិលមក រកពុំឃើញ

សោយសោកា ៗ ថាឱអ្នកបងអើយ ទៅម្តេចឡើយ

បាត់សោះសា អ្នកឆាប់វិលមកវ៉ា ម្តេចក៏បាត់យូរដល់ម៉្លេះ ៗ

បោលប្អូនទៅម្នាក់ឯង ម្តាយវង្វេងឆ្កួតប្អូនេះ ម្តេចបង

បាត់អស់ម៉្លេះ មាតាបោលប្អូនហើយនៃ ៗ លោត

ឡើងលើព្រឹក្សា ប្អូនខ្លាចផ្សាសង្កិតភ័យ លោត

លើចុងព្រឹក្សព្រៃ ចោលឲ្យប្អូនទៅម្នាក់ឯង ៗ ឱថ្ងៃល្ងាច

ណាស់ហើយ ឱបងអើយប្អូនកន្លង ខ្លាចណាស់ព្រោះ

ម្នាក់ឯង ស្រែកក្តែងៗអង្វរថា ៗ បពិត្រព្រះមេ

មាន គុណាប្រើក៏ធានលើសេរីសា អញ្ជើញចុះមកណា

ព្រះគុណអើយខ្ញុំបណាស់ហោង ៗ ហៅហើយនាំសោយ
សោក ស្រែកនាំយោគពេកកន្ទង់ ហោកហើយទន្ទឹងបង
ម្ដេចក៏បាត់ល្អលុះនៃ ៗ ឯនាងនាថស្នេហ៍ស្នង វក់ជាមួង
លោតឃ្មាតខ្ញុំ លើចុងឈើនោះនៃ នេតវៃពេមើល
បុត្រា ៗ ខាងតុំដំងអង្គប្រាណ ក្ដុកលក្ខណាសោះ-
ឡើយណា សៀស្លូរលើព្រឹក្សា ពុំដឹងខ្លួនដល់តិចនៃ ៗ
ឯពោពិសត្វ ប្រុសគ្នេក្រាបកាត់ព្រៃ ទៅដងទឹកហើយ
នៃ វិលត្រឡប់មកម្ដងម្នា ៗ គិតមួយក្រងវកវរ វក់
ដល់ម៉ែដ្ឋតលើណា ឡើងឈើចោលបុត្រា ខំលើណាទៅ
ជាមួង ៗ បានដាប់មើលឃើញប្អូន ស្ងាត់សោះសូន្យ-
ពេកកន្ទង់ នៅតែម្នាក់ឯងហោង ឈរយំទៅតាំងស្មារ-
តី ៗ អ្នកស្លះប្រាណខុប ជួមក្រៀសោយបប្អូនខ្ញុំ ល្អង
លោមផ្កាយបេត្តិ គាណាំតថ្វាកន្ទិត្ត ៗ ខុបហើយ
ល្អងលោមផង ជាមាសបងកុំសោកា បងមកដល់ហើយ
ណា ទឹកនេះក៏បានមកហើយ ៗ ប្អូនប្អូនទៅមាសបង-

ដឹកជាម្ដងណាប្អូនអើយ   កុមារញូបង់ហើយ   អ្នកផឹកទឹក

វ្អែតហើយណា ៗ   បពិត្រព្រះមេមាន   គុណច្រើន

ថ្កានលើសេរិសា   អញ្ជើញចុះមកណា   ព្រោះខ្ញុំដងទឹក-

ថានហើយ ៗ   កាលនោះនារីត្ន   នាងឮមាត់បុត្រហៅ

ហើយ   នាងស្វាងញាត់ជាត្រើយ   ចុះមកលប់លាប

កាយា ៗ   នាងក្បិតជ្រងព្រះភក្ត្រ   នាងវិលក្ខណ៍

ស្វាងភក្ត្រា   ស្រឡះដងកាយា   នាងឱនឱបបុត្រា

ហោង ៗ   ហើយទតយល់ស្វាយា   ប្រលប់ណា

នោះនួនល្អង   ឱបបុត្រឲ្យធុំហោង   នៅក្រោមម្លប់ឈើ

នោះហោង ៗ   ឯអស់ទាំងទេព្តា   ចាំរក្សាមិនឲ្យ

ហ្មង   ជេញអស់ទាំងសត្វផង   ទៅអស់ហោងគ្មាន

ទៀយណា ៗ   នាងផ្ទុំសុខសាន្តសល់   លក់ស្កប់

ស្កល់អង្គកាយា   ករុណាះហើយណា   សត្វបក្សាផ្អើល

អង្ករ ៗ   ភ្ញាក់ឡើងពីទ្រនំ   សោតសឹងយំណានរ៍

ពង   នាងនឹកស្រម៉ៃហោង   ដូចនួនល្អងនឹងបុត្រា ៗ

ផិលើប្រាង្គប្រាសាទ ប្រសើរស្អាតយ៉ាងថ្ងៃថ្លា ទើប
នាងទតព្រឹក្សា ឱភូតនឹងនឹងស្ដាយ ៗ ឱពីនេះ
ទៅហើយ អណ្ដូអញអើយស្លាប់ពាក់កាយ កន្ទៃព្រៃគ្មាន
ពាយដាយ ទ្រង់ស្ដើថ្លាយណែនកាយា ៗ ឱកូនកំសត់
អើយ ឥឡូវហើយម្ដាយនេះណា បានសេរូបដីរ៉ា គ្រាន់
រក្សាកូនមាសម្ដាយ ៗ បើសិនជាម្ដាយស្លាប់ អ្នកក៏ស្លាប់
រៀវអ្នកកាយ ព្រោះអ្នកបូរនឹងម្ដាយ កម្មអន្ដរាយផ្ដន្ទា
ហោង ៗ ល័ក្ខណ៍សូរវង្សកុមារ តើនហើយ
ណាស្មរទៅបង ជាទឹកដៃលអ្នកដង យកមកឲ្យប្អូន
ផឹកណា ៗ កាលនោះពោធិសត្វ ស្ដេចស្ដាប់
ច្បាត់ពាក្យកុមារ ស្ដេចយកទឹកមកណា ព្រមទាំងនំ
ឲ្យប្អូនហោង ៗ ប្អូនសោយហើយដង្ហា ឃើញ
នំ៉ពិតចកន្ទង់ ទើបអ្នកទូលរងស្នង ចង់សុំលាព្រះមាតា ៗ
ខ្ញុំយកប្អូនទៅផង ទិញនំហោងនៅឯផ្សារ រីឯព្រះមាតា នាង
បើកបុត្រតាមចិត្តបង ៗ កុមារលាមាតា ចរយាត្រាសំដៅត្រង់

បានមាសផ្កាផ្កុលមង់ ទិញឲ្យឆាប់មកវិញណា ៗ ថ្ងៃ

នោះជូនជាទាសី ពិសេសនៃព្រះបាទសា ម៉លការ៉ាមកណា

ដើរដោយផ្សារកេទិញសាច់ ៗ ទិញបានរ៉ាយាត្រា ធ្វើក្រយា

សោយថ្វាយស្តេច ជូនជួបកុមារត្រាច ដើរកាសពេញ

ក្នុងផ្សារហោង ៗ ទាសីនោះយល់ហើយ ពុំលង់ឡើយទៅត្រកង

ល័ក្ខណ៍សួរដំឡើងហោង ថាម្ចាស់ខ្ញុំស្តេចទៅណា ៗ ម្តេច

មកតែពីនាក់ ដើរសស្រាក់តាមដោយផ្សារ កិលៀងទៅ

ឯណា គ្មានឃើញម្នាក់មកហែរឡើយ ៗ ដើរលេងអ្ងូទស

ទាស ដូចកូនព្រស្តេចម្ចាស់អើយ កិលៀងទៅណា.

ហើយ ឃើញតែម្ចាស់ជួបេះនៃ ៗ រឺឯអង្គកុមារ ឆ្លើយ-

ប្រាប់ថាទៅវិញខ្ញី បងអើយប្អូននេះនៃ ជាអ្នកព្រៃមានពី

ណា ៗ កិលៀងនាំដើរលេង ដូចបងឯងស្រដីថា ខ្ញុំនេះ

ព្រះបិតា លោកបោះបង់ចោលក្នុងព្រៃ ៗ ខ្ញុំមកទិញនំផ្សា

ប្រញាប់ពេកទើងវិលនៃ ថ្វាយមាតាក្នុងព្រៃ ឲ្យស្តេច-

សោយពេកបងអើយ ៗ ទាសីដឹងហើយណា គ្រប់ប្រការ

ដូច្នោះហើយ ថាឱម្ចាស់ខ្ញុំអើយ ម្ដេចលំបាកដល់ម្ទេះ
ណា ៗ ដូច្នេះខ្ញុំទៅទូល កដត្រកូលស្ដេចជិតា ឲ្យប្រាប
សព្វប្រការ អស់ដំណើរនេះឯងហោង ៗ តាសី
នាំកុមារ បរយាត្រាទៅត្រសង់ ដល់ប្រាសាទជាមួន ថ្វាយ
បង្គំព្រះអៃយកោ ៗ ព្រះបាទសាម័លណា ដាក់
កក្រោយលំអនគ្គា ទាំងពីរកុមារម័រ ទៅត្រកងដៃសូរ
វង្ស ៗ ទីងល័ក្ខណ៍សូរវង្ស ដោយស្នេហាចុំងពីរ
ពង្ស ហើយនាំឡើងទៅគង់ លើគ្រៃទនកៃរបនា ៗ
កាលនោះដៃសូរវង្ស បង្គំទូលក្សត្រា ដំណើរពីបិតា
នាំមាតាទៅលេងព្រៃ ៗ លុះទៅដល់ស្របហើយ
ពុំលង់ឡើយព្រះដៀស្ដដៃ ឲ្យសង់ពន្លានៃ នាំមាតា
ឡើងទៅគង់ ៗ លើព្រះពន្លាស្រប ហើយចេប
ស្ដេចទាំពល់ពង្ស សេនាអស់ចតុរង្គ ទីងមាតាប្រពាតព្រៃ
លុះដល់ព្រះសុរិយា រសៀលណាព្រះដៀស្ដដៃ នាំព្រះ
មាតាថ្ងៃ វិលត្រឡប់បុរីហោង ៗ សេនាអុំនាល់

ក្នុងផល្លសាបានតិចហោង ខ្យល់ក្បែសខ្ញុំងកន្ទង ជាតែទី
នាំងព្រះមាតា ៗ លឿនលើសគេជាមួយ កាលនោះ
ហោងមានយក្ស ខេណីចាប់មាតា ចោលទៅលើ
គោកនោះនៃ ៗ ហើយវាំនិម្មិតកាយ រូបឆោម
ឆាយជួបអ្នកថ្លៃ ពួកស្នំមេនុំនៃ ទាំងដឹងក្តីវាជាមួយ ៗ
ឯប្អូនខ្ញុំនេះណា យល់ច្បាស់ការជាយក្ខរហោង ឃើញ
មាតាទូនល្អង អ្នកតែតាមហៅខ្ញុំថា ៗ ឲ្យខ្ញុំទៅយកផង
ប្អូនទឹងបងនេះឯងណា ឃើញជាក់ជាមាតា អត់ពុំបាន
យំតាមទៅ ៗ មេទំទឹងស្នំផង ចាប់ខ្ញុំហោងឲ្យឈប់នៅ
មេទំស្នំមើលទៅ ឃើញមាតាជាគោចទេ ៗ លុះដល់
ព្រះបិតា មកដិតពាក្យស្នំអស់គេ ថាយំតាមគោចទេ ស្តេច
ទ្រង់ខ្ញាល់ឲ្យស្រីផង ៗ ឲ្យប៉ុលខនាំងណា ក្រាំងផល្ល
សានោះជាមួយ លើកបោះប្អូនទឹងបង ហើយបេញទូក
រំពេចណា ៗ ពេលនោះមានព្រាហ្មណ៍ឈប់ ស្នួរសាកសព្វគ្រប់
ប្រការ កាលនោះព្រះមាតា អ្នកព្រាយប្រាប់អស់សេចក្តី ៗ

ព្រាហ្មណ៍ដឹងហើយនាំខ្ញុំ មកទិញនំផលផ្កាខ្ញុំ ទិញបានរ លេ

ទៅព្រៃ ថ្វាយព្រះមាតាសោយហោង ៗ តាព្រាហ្មណ៍

នោះឯងណា ប្រាប់កិច្ចការអស់ជាមួន ឲ្យខ្ញុំនឹងតបស្នង

មើលអាពាធព្រះមាតា ៗ ឲ្យខ្ញុំយកឈាមយក្ខ ទៅរអប្ប

ល័ក្ខលាបមាតា នោះនឹងបានជាណា បាត់រោគ

ជាហើយនៃ ៗ ផ្កាស្រែចព្រាហ្មណ៍នោះណា លាយាត្រា

ទៅវិញខ្ញុំ ក្រោយព្រាហ្មទៅហើយនៃ ខ្ញុំគិតភ័យព្រួយចិន្តា

ឯមាតានោះហោង រកម្ដងៗឡើងព្រឹកក្រ ផ្កាផ្លែនោះឯងណា

ជ្រះពាក់ពាយពាសពេញដី ៗ ខ្ញុំយកផ្កាផ្លែមាស ជ្រះ

ពោរពាសរើសរិចខ្ញុំ ទុកគ្រាន់ទិញចំណី នំអ្វីៗ នឹងស៊ី

ហោង ៗ ខ្ញុំមកនេះឯងណា យកទាំងផ្កាផ្លែមកផង

រិចជាសំពាយហោង ប៉ុនទិញនំនឹងរលាប់ ៗ តឲ្យវង្គប

ទាស៊ី នាំមកខ្ញុំប្រែគ្រឡាប់ មកយុំពុំបានធាប់ រលេ

គ្រឡាប់ទៅវិញឡើយ ៗ អាសូរព្រះមាតា នោះឯកាព្រះគុណ

អើយ នៅតែម្នាក់ជាត្រើយ សំអកខ្ចាបពេកសោះសា ៗ

បែរបទពុំណួលវិញហោង កាលក្សត្រប្រាស់ប្អូន
ទ្រង់ស្តាប់ពាក្យរាជកុមារ ៗ ទូលសព្វគ្រប់ហើយក្សត្រា
ផ្ងាបផ្ងាយក្បូ កាឡាផ្កានាន់នាថហោង ៗ ទឹកដល់
សុន្ទសានួនល្អន់ ព្រះបាទប្រាស់ប្អូន រំជួលក្តួលក្តៅ
ឱរា ៗ ស្រក់ទឹកនេត្រផ្កាកក្រ្តា អាណិតសុន្ទសា
ក្សត្រាត្រាស់ហៅមហេសី ៗ នាន់បន្ទូរក្សត្រិយ៍ ឮ
ព្រះស្វាមី ទ្រង់ត្រាស់ហៅនាន់ឈ្មោះណា ៗ នាន់នាថ
ចេញទៅមុខមា ឃើញចៅទ្វារ ប្រាំឱនឱបសួរចៅ ៗ
មាសយាយ មកទឹងអ្នកណា ទាំងពីរកុមារ បង្គំព្រះអៃ
យកាហោង ៗ ព្រះបាទសាមលប្រាស់ប្អូន ប្រាប់
ទៅនាន់ហោង សព្វគ្រប់ដូចពាក្យកុមារ ៗ នាន់នាថ
ដឹងដូចោ្នះណា អាណិតសុន្ទសា ប្រាសប្រាណគិលាប
ទួញហោង ៗ ថាកូនតាំងពីស្នួស្នួន មាសមកនៅ
ហោង ពុំដែលឲ្យមានហ្មងណា ៗ ព្រហ្មទត្តកាលមកប្រាប់ថា
ចោលតែកុមារ ទាំងពីរឲ្យតាមពោបហោង ៗ ម្តាយស្មាន

ផានាងឥតហ្វង សព្វថ្ងៃនោះហោង គុនគិតការណិតទៅណា ៗ
ឥឡូវរូបឯអែយុកា ធ្លល់ផ្អែតធុក ហាក់ទឹងផុះផ្លាយ
ទៅហោង ៗ ទើបមានសុវណ្ណីស្នូរសង ទូលក្សត្រប្រាស់ប្សង
ឥឡូវនេះគិតដូចម្តេច ៗ ដោយព្រះ យាបល់កល់កំបួ
ស្តេចនឹងធើម្តេច ឲ្យព្រហ្មទត្តដឹងរឿងណា នឹងគិតយក
ឈាមយកក្បួ ទៅលាបសុន្ទសា នឹងបានយកមកនៅ
ហោង ៗ ព្រះបាទសាម៉លប្រាសប្សង ទ្រង់ជ្រាបហើយ
ហោង ត្រាសប្រើទាសីមួយនៃ ៗ ឲ្យទៅហៅ
ក័ក្សត្រដៀស្តៃជ ព្រហ្មទត្តនោះនៃ ទាសីទទួលខុង្ក ៗ
ស្រេចហើយចរចេញយាត្រា ទៅដល់ប្រាង្គប្រា.
សាទនៃព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ៗ ស្រីថ្លែងពុំរញោតមាត់ ថាពីរ
ពង់ក្សត្រ ឲ្យមកអញ្ជើញស្តេចទៅ ៗ ឲ្យយាង
ក្នុងគ្រាឥឡូវ កុំឲ្យយូរនៅ បង្អែបង្អង់យូរនៃ ៗ
ព្រះបាទព្រហ្មទត្តដៀប្តៃជ ជ្រាបសព្វសេចក្តី យាង
ទៅនឹងហៅកនិដ្ឋា ៗ ថ្ងៃនោះជួនជាយកក្បា ឈី

ក្បាលវាណា ដែកលក់ពុំដឹងខ្លួនឡើយ ៗ ស្តេចអង្រួនផាស់
វាហើយ វាពុំភ្ញាក់ឡើយ លក់លន់ពុំដឹងកាយា ស្តេចលើក
ព្រះហស្តហត្ថា ស្ទាបអស់កាយា សេរីសាក្តៅណាស់ពេក
ហោង ៗ ស្តេចត្រាសថានុមាសបង ឈឺផ្ងូនណាស់ហោង
បងផាស់ពុំភ្ញាក់ឡើយណា ៗ ហើយស្តេចផ្ទុំយកក្បា
បង្អង់យូរការ ពុំបានចេញមកឡើយនែ ៗ នាសី
ពុំឃើញដៀស្នែង ព្រះអេយ្យកោនៃ ព្រះទ័យចង់
ផ្ចាញយក្សា ៗ ស្តេចនឹកកាលពីកុមារ ប្រសូត្រមក
ណា មានទាំងព្រះខន្លមកផង ៗ សំមានទ្រ្វី·
កន្ទង ព្រះខន្លនោះហោង អញយកមកទុកក្បា ៗ
គ្រូអញយកឲ្យកុមារ សម្លាប់យក្សា នឹងបានយក
ឈាមវាហោង ៗ គិតស្រេចព្រះបាទចប្រាសច្បង យកព្រះ
ខន្លហោង មកឲ្យទៅដៃសូវង្ស ៗ ពោធ័ទទួលទំ
ព្ទី ខន្លដៃហើយព្រួន អចិង្ខូនបនបារមី ៗ

ឲ្យខ្ញុំមានរិទ្ធិដោកដៃ ផ្ចាញយកក្សេខណី ឲ្យបានដូចក្តីបំណាច់ៗ
បើខ្ញុំនេះនឹងបានសង គុណមាតាហោង សូមឲ្យអស់ទាំង
ទេព្តា ៗ រក្សាស្តុតបុត្រណា ទៅទឿនបិតា ឲ្យ
ស្តេចឃោត្រាឆាប់ហោង ៗ ដោយតេជៈបុណ្យបុត្រផង
អស់ទេព្តាផង និតនៅពុំបានឡើយណា ៗ តេជៈ
ដោយបុណ្យកុមារ ផ្សង់និងខន្តីថា ទេព្តានឹងនៅពុំបាន ៗ
ទៅដល់ព្រះមហាក្សត្រក្សាន្ត និម្មិតទាំងប្រាណ ពុំឲ្យស្តេច
ឃើញឡើយណា ៗ ហើយស្រែកប្រាប់ទៅស្តេចថា
ព្រះវរបិតា ឲ្យហៅស្តេចពុំទៅឡើយ ៗ ប្រឹងតែឆុប
យក្ខកន្តើយ បិតាហៅហើយ ម្តេចឡើយដម្រើចណាស់សា ៗ
កាលនោះព្រះមហាក្សត្រា ទ្រង់ក្រោកឡើងក៏ ស្មានថា
ទាសីស្រែកហៅ ៗ ហើយស្តេចយាងចេញទៅក្រៅ
ប្រាសាទចន្ទកែវ ទ្រង់ហៅទាសីសួរថា ៗ ហេតុហៅអញ
ឬទេក៏ ទាសីទូលថា ខ្ញុំម្ចាស់ពុំមានហៅឡើយ ៗ
ស្តេចស្តាប់ទាសីទូលហើយ ប៉ុះនិណាហៅ ហើយស្តេច

គិតក្នុងចិន្ដា ។ នេះប្យាស់ជាពាក្យទេព្ដា មកហៅអញក៏
បន្ទោសថាអញឧបយក្ខ ។ ស្រែកខ្លាំងទាល់តែអញភ្ញាក់
ឯងដេកឧបយក្ខ បិតាឲ្យហៅមិនទៅ ។ ប្រឹងតែ
ដេកឧបយក្ខក្បូវ បិតាឲ្យទៅ ទឹងកាលគិតការរាជការ ។
ស្ដេចគិតស្រាប់ស្រេចហើយណា យាសយានយាត្រា ទៅ
ទឹងតាសីនោះហោង ។ ដល់ហើយទើបក្សត្រប្យាស់ប្យង
បង្គំគាល់ហោង គង់ចំពោះភក្ត្របិតា ។ ព្រះបាទ
សាម័លក្សត្រា ទតយល់បុត្រា អង្គុយគង់គាល់ហ្នោះហោង ។
ទើបមហាក្សត្រាប្យាស់ប្យង មានឧង្ការហោង សួរទៅ
ព្រះរាជបុត្រថា ។ អើព្រហ្មទត្តអើយ ណាបា
សុគន្ធជាងណា ថានៅនៃបទិត្យប្រក្រតី ។
បើនាងហារមាត់ស្រដី នោះតើមានអ្វី សាក្សីធ្លាក់ជ្រុះ
ទេហោង ។ បើសុគន្ធជាងនួនល្អង ហាមាត់ស្ដីហោង
ផ្កាផលធ្លាក់ជ្រុះមកណា ។ បើមិនឃើញទេនោះបា ឥឡូវកុមារ
ទាំងពីរមកដល់អញហើយ ។ ប្រាប់អញឥតឯខ្វះឡើយ ឯ-

នាងកូនអើយ យក្សវាចាប់ចោលកូនហោង ៗ ហើយវា កាឡាខ្លួនស្អន នាងតាំងនាថហោង ហើយវាបទ្រាបធីតាៗ ឲ្យទៅជាសត្វទោចណា ឥឡូវសុន្ទរា នាងគ្រាន់តែវក់ ម្ដងៗ ៗ រួចពីវក់នោះហើយហោង នាងជាឥតហ្មង ស្មោះស្ម័គ្រនិយាយចរចារ ៗ រីឯផ្កាថ្កុលមាសណា ជ្រុះ ហើយកុមារ ទាំងពីររើសយកមកហោង ៗ បន្ទូល-ស្រេចហើយច្បាស់ច្បង ហៅកុមារហោង មកថ្វាយ បង្គំបិតា ៗ កាលនោះទាំងពីរកុមារ អ្នកត្ឋហើយណា-យាត្រាចេញមកឆាប់ខ្លី ៗ មកដល់ឃើញព្រះនរបតី កុមារ ពីរនៃ បង្គំព្រះវរបិតា ៗ ព្រះបាទព្រហ្មទត្តក្សត្រា ទត ឃើញបុត្រា ប្រាប់ឱនឱបបុត្រហោង ៗ ស្ដេច បើកព្រះឱស្ឋសាសង សួរសព្វគ្រប់ហោង ឥតឯមាន ខ្វះឡើយណា ៗ ពោធីទូលព្រះបិតា វិញសព្វគ្រប់ថា ដូច បានទិទានមកហោង ៗ ស្ដេចជ្រាបកិច្ចកល់ជាម្ដង អួល-ទុកហោង ឈឺចុកប្រាសប្រាណសោកា ៗ ទ្រង់ត្រាស

បន្ទោសបុត្រថា កាលនោះម្ដេចបា មិនប្រាប់បិតាដឹងផង ។
ពោធិសត្វសោកទូលស្នង ថាខ្ញុំនេះហោង ពុំហ៊ានទ-
ទូលព្រះបិតា ។ ទ្រង់ទតទៅយល់មាតា ហើយទ្រង់-
ត្រាស់ថា ជាពោចដូច្នោះហើយនៃ ។ បើខ្ញុំទូលព្រះជៀស្ដ
ដៃ នាកាលនោះនៃ ព្រះទៃទេជឿខ្ញុំអង្កាល់ ។ កុំពង់
ព្រះអង្គទ្រង់ខ្ញាល់ ទូលជឿអង្កាល សូមខ្ញុំទៅតាមមាតា ។
ឥឡូវខ្ញុំមកនេះណា ក្រាបទូលបិតា សុំឈាមព្រះពជទេពី
ទៅលាបព្រះវរជីទ ទើបបានរួចពី វរាំកដូចសត្វទោច
ហោង ។ ព្រះបាទព្រហ្មទត្តប្បាសប្បន ស្ដាប់
បុត្រសាសង ទូលសុំយកឈាមច្នោះណា ។
ទើបមានបន្ទូលត្រាសថា បើដូច្នោះណា រុធចាំ
បិតាសិនហោង ។ ទើបពោធិសត្វឆ្លើយស្នង
ថាបើច្នោះហោង មេត្តាទ្រង់ប្រោសឲ្យចាប់ ។ យូរ
ហើយក្រាបទូលសុំកាប់ យកឈាមយក្ខចាប់ ទឹង
កាលទៅលាបមាតា ។ ព្រះបាទព្រហ្មទត្តត្រាស់ថា

អ្នកនៅនេះណា រង់ចាំបិតាសិនហោង ។ បន្ទូល
ស្រេចហើយច្រាស់ច្បង ណាបិតាហោង ហើយផ្តាំទាំង
ពីរកុមារ ។ សូមកូនរង់ចាំសិនណ៎ា ទំរាំបិតា នឹងទៅ
យកឈាមយក្ខនៃ ។ ផ្តាំបុត្រស្រេចហើយជៀស្លផៃ
យាត្រាឃ្លាតខ្ញី ទៅដល់នៃប្រាង្គប្រាសាទ ។
ចូលដល់ឃើញយក្ខដេកស្អាត ទើបក្សត្រនាថ ចាប់
យកព្រះខន្ធផាប់ខ្ញី ។ ទឹកគុណព្រះមុនីឥសី លើក
ព្រះខន្ធខ្ញី ក្សត្រថ្វាយទំផ្លួនថា ។ នាងនេះពិត
ជាយក្សា ខ្ញុំកាប់ទៅណា ឲ្យក្សឃើញទៅជាយក្សៗ
បើសូគុណថោងវរលក្ខណ៍ ឲ្យព្រះខន្ធធ្លាក់ របូតចេញពី
ហត្ថ ។ កុំឲ្យត្រូវអង្គធីតា បើពិតយក្សា ឲ្យដាច់
កំបុតស្បូវង ។ កុំឲ្យសេះសល់ជាមួង មេចោរដក់ទង
ចិត្តកាចប្តូស្សាអាក្រក់ ។ នឹងទុកធ្វើអ្វីអាណោះ អាល័យ
ស័ត្រសោះ នាំឲ្យខូចយសយក្តិជា ។ មិនគួរយកប្រើយក្សា
ពោះបង់ធិតា ឲ្យទាំងវេទនាពេកក្រៃ ។ មីនេះបំផា

បរិគ្រ បេះសិលវេទនៃ ប្រាណប្រែក្រឡាដូចនាង ៗ
ឯងគ្មានសង្ស័យខុសល្អៀង វាធ្វើដូចនាង ឲ្យឯងចាក់ចិត្តតាមវា ៗ
កាលព្រះព្រហ្មទត្តក្សត្រា ផ្សងព្រះខន្ធថា សូរេចស្រាប់
ស្រេចហើយហោង ៗ ទើបមហាក្សត្រាបក្រាស់បន្ទូល យារ
ព្រះខាន់ហោង កាប់កនៃនាងយក្ខរ ៗ ដាច់ខ្ទាត់ក្បាល
ចេញពីស្មា ទំនាយក្សត្រា សម្លាប់យក្ខពុំស្លាប់
ឡើយ ៗ ក្បាលវិលទៅជាប់វិញហើយ ពុំលង់យូរ
ឡើយ ក្លាយកាយជាយក្សធំក្រៃ ៗ ក្រោកតយុទ្ធ
នឹងក្សត្រថ្លៃ យក្សស្រីខឹងក្រៃ សន្ធឹកសន្ធាប់មហិមា ៗ
ផ្អើលអស់ទាំងស្នំនា ៗ តែពួនពានគ្នា យល់យក្សយុទ្ធ
ទឹងជៀសស្ពៃ ៗ កិតស្កុតលុតផ្គួតនៃ តែទៅទីទៃ
ដឹកដល់គាជាទេយ្យហើយណា ៗ ស្ទុះស្ទោះមកយល់ក្សត្រា
តទឹងយក្ខ គាស្ទួញហ៍ចូលផ្ទែកផ្គួសក្សត្រ ៗ យក្ស
យល់សេះមកដល់ថ្នាត់ យុទ្ធផ្ទួសតាំងក្សត្រ យក្ខីង
ទៅវិញទន្ទ ៗ លេះលៀកលែងក្សត្របក្រាស់បន្ទូល ស្ទុះទៅ

ប៉ុនប៉ង ទឹងចាប់កណ្ដសអាផាទេយ្យ ។ កណ្ដសរាផា វិលវៃ ប្រែក្រោយធាក់ខ្ចី យក្សស្រីខ្វាតទៅក្រោយ ធ្លាយ ។ ឈឺក្រំតំណំអស់កាយ ខេណាំទឹកស្អាយ នៃ អង្គព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ។ យក្សគិតហើយខឹងខាំមាត់ ស្ទុះ ផ្លោះមកថ្ពាត់ ប៉ងទឹងចាប់យកក្សត្រា ។ អាផាទេយ្យ ប្រាជ្ញាវៃក្លា ទៅស្ទាក់យកក្ប ខានត្រៅកំផែងនោះពោធ ។ យក្ខរឹងខេវខឹងកន្ទង់ ពុះពារយុទ្ធផង ទឹងស្ដេចកណ្ដស អាផ្ទុទេយ្យ យក្ខយល់ដើមគ្នាតធាប់វៃ កាប់បាន ហើយនៃ យាក្សខ្សឹងសំពងអាសុពាហ៍ ។

ចប់ដោយសង្ខេបតទៅទី៣

សូមលោក - អ្នកនាងអញ្ជើញអានរឿងក្ងម៉ាខ្មែរ
ជាខ្សែរឿងកំសត់មាចបម្បាំងទឹងពីរោះគ្រោះក្បាយ
ទឹងមានចេញក្នុងពេលឆាប់ ៗ នេះ ។

បណ្ណាគារសុជីវិត

សៀវភៅដែលផ្សាយចេញពីបណ្ណាគារសុជីវិត

នារីកំសត់ ទី ១-២-៣ (ចប់) គីន-ឡាយ

មហាឃាតកម្ម ស្នេហាដួចទឹក .... "

ស្វាគាំភ្លើងក្រោយសម្ទ័ម៉ុនីគាលិខ នារីពេត្រី គឹម-សែត

នារីចិត្តពី គ-ស ទស្សនាវដ្ដីជីវិត និពន្ធចម្រុះ

ព្រះលក្ខណ៍ស៊ិន្នវង្ស ទី ១-២.៣-៤.៥ សុជីវិត

សៀវភៅដែលចេញបន្តពីរោងពុម្ពទៀត

សៀវភៅព្រះលក្ខណ៍ស៊ិន្នវង្ស ទី ៦-៧ សុជី

ព្រហ្មមិនឈ្នះព្រេង , ម៉ាក់ថឺង , អនាគតវង្ស , ពោធិវង្ស , កុ

ម៉ាល័យ , សុគុណបោន , ល្បើកដុំ , តាផក់ , អគ្គិបក

សូគិណ្ណាវង្ស មុគិណ្ណាវង្ស គេណារ-នាងបុស្សិបា- ៗ ព្រះជិនវង្ស

ផាវវៀង-បំពេញករណីយកិច្ចមិនគ្រប់ស្នេហា - លោកសុជីវិត

សូមរង់ចាំគាន រឿងក្នុងម៉ាល័យ ទិញមានចេញឆាប់ៗនេះ

រោងពុម្ពបុប្ផាចារ្យ តម្លៃ ១២រ០០